

Po posvečenju
buenosaireškega
pomožnega škofa v cerkvi
Čudodelne svetinje
- 29. maja 2010:
Msgr. Vinko Bokalič, CM,
ob njem škof posvečevalec,
kardinal Jorge Bergoglio, SJ,
nadškof v Buenos Airesu.

Duhovno življenje

Škofovsko
posvečenje
v svetišču
Čudodelne
svetinja,
29. maja 2010.
Msgr. Vinko
Bokalič, CM,
pomožni škof
mesta
Buenos Aires.
*Foto: Pavel Brula
in uradni fotograf*

Evharistično zmagoslavje

MARKO KREMŽAR

V dneih slovenskega evharističnega kongresa v Celju in že prej smo lahko brali razna mnenja glede prvega evharističnega kongresa, ki smo ga obhajali Slovenci leta 1935 v Ljubljani. Ker so bili precej glasni taki, ki so ga označevali kot neprimeren izraz katoliškega triumfalizma, mor-da ne bo odveč napisati o tem nekaj besed. Sam se ga namreč spominjam v drugačni luči.

Kongresnih slovesnosti sem se udeležil kot otrok, skupaj s starši in bratoma. Ob tem ni bilo med nami občutka kakšnega zmagoslavja, čemu neki, saj je bil središče pobožnosti in slavja Bog, pred katerim smo vsi pokore vredni otroci, ne glede na število let in položaj v družbi. Čeprav sredi tisočglave množice, nas je povezoval takrat na Stadionu pred vsem pogled na oltar in vera, da je med nami v evharistični skrivnosti prisoten Kristus. To vzdušje lahko razume vernik, neverni pa, ki je videl le zunanost in še danes ocenjuje kongres le po številu zbranih, ne bo dojel, da so sestavljale tisto množico osebe, povezane med seboj po pesmi in molitvi, istočasno pa vsaka od njih tudi z Osebo na oltarju, prikrito pod podobo Kruha in Vina. Takim opazovalcem je ostajalo takrat kakor danes prikrito bistvo mašne daritve in toliko bolj globina evharističnega slavja.

Kasneje sem dojel, da je bil kongres sad dolge in temeljite duhovne priprave. Ne vem, koliko časa je

ta trajala, a se spomnim, da smo evharistični kongres pričakovali. Bil je predmet pogovorov starejših pa tudi otrok. Zato so bili kmalu vidni tudi njegovi sadovi. Posebno med mlajšimi se je okrepilo zakramentalno življenje, poživila se je pobožnost prvih petkov in kasneje tudi prvih sobot, obiski Najsvetejšega po cerkvah so postali pri mnogih pogostejši. Pesi, ki smo se jih učili za to priložnost, so nas spremljale do vojnih let in še naprej. Kongres je bil višek, a ne pričetek, pa tudi ne konec evharistične zavesti v našem narodu. Res pa je, da so se kmalu po kongresu pokazali prvi javni znaki sovraštva do vere.

Kot spomin na izredno doživetje, ki je bil za slovenske vernike evharistični kongres, so pričenjali ljudje po deželi postavljati »evharistične križe«. Nekateri so bili preprosti, drugi bolj izdelani, a navadno so bili postavljeni na kak grič ali vzpetino. Če si se peljal po cesti ali z vlakom, si lahko opazil te spominske križe, kako se sredi narave dvigajo proti nebu. Pretreslo me je, ko sem nekoč slišal, da so nekje evharistični križ zažgali. Nihče ni vedel, kdo je storil. Zgodilo se je sredi noči. Kmalu nato so nekje druge podobne križ podrl, druge spet izruvali ali požagali.

Seveda so verniki škodo popravili in križe postavili na novo, a postavljanje in podiranje križev je bilo znak, ki ga takrat večina od nas ni dojemala v vsej tragični razsežnosti. Kar se je pričenjalo s

podiranjem križev, se je nekaj let kasneje nadaljevalo z ubijanjem kristjanov. A morilci in predhodniki državnega terorja se niso zadovoljili s tem, da so v preračunani revolucionarni zagnanosti vernikom jemali življenja. Hoteli so jim vzeti tudi dobro ime in spomin, med ostalimi pa zanetiti strah, da se ne bi nikdar več upali v javnosti postavljati križev. Končno so res prepričali nekatere, da se kaj takega za kristjane ne spodobi. Borbenemu brezboštvu se je vsaj za nekaj let posrečilo izriniti krščansko vero iz slovenske javnosti.

Vendar opozarja eno od sporočil evharističnih kongresov prav nasprotno, da je krščanstvo več kot le skrbno prikrita osebna vera. Spominja nas na apostolsko poslanstvo slehernega kristjana, na dejstvo, da smo odgovorni člani občestva, ki presega prostor in čas, hkrati pa nam krepi zavest, da nas evharistični Kristus spremlja na vsakem koraku in da zato veren kristjan, tudi sredi sovražnega sveta, ni nikoli sam.

Evharistični kongres v Ljubljani pred tri četrt stoletja je bil velik dogodek, a šele čas odkriva, do kake mere je bil ta kongres del duhovne priprave na trpljenje in preganjanje, ki je čakalo v naslednjih letih slovenske vernike. Prisego zvestobe, ki so jo izrekli Bogu ob tej priložnosti pa tudi kasneje ob kongresu Kristusa Kralja, so tisoči mladih vzeli resno. Bog jo je sprejel. V naslednjih letih so uničene evharistične križe po vsej Sloveniji nadomestili grobovi žrtev brezboštva, ki pa dobivajo s časom nov izraz v nepregledni vrsti črnih spominskih plošč z zlatimi imeni, nameščenih po naših farah. Koliko je med njimi mučencev, ve le On, ki je sprejel njih žrtev.

Krščanstvo ni družbena teorija, temveč vera, ki naj zaznamuje vse naše mišljenje in delo. Vera je milost in je zato ni mogoče vsiljevati nikomur, a je tudi ne smemo skrivati pod mernik. Prav je, da stoje evharistični križi na vidnem mestu, da se ob njem ljudje odločamo. Ali se ga zaupno oklenemo, ali ga skušamo prezreti ali ga zavržemo in podiramo. Naloga vernih je, da z molitvijo, zgledom in besedo približamo križ vsem tako, da ga bodo mogli sprejeti kot varno oporo na življenjski poti.

Vsaka sveta maša, posebno še pogrebna, je v nekem oziru izraz krščanskega triumfalizma. Kristus je premagal smrt! V tem sporočilu je naše edino zmagoslavje. Na to dejstvo je opozoril evharistični kongres slovenske vernike v razburkani prvi polovici dvajsetega stoletja. Isto, upanja polno, zmagoslavno vest oznanja praznovanje sleherne svete daritve in vsakega evharističnega shoda kristjanom in nekristjanom vse dni do konca časov.

MUČENCI SO BLAGOSLOV ZA NAROD

JURE RODE

Pridiga med sveto mašo ob domobranski proslavi, v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši (Buenos Aires), 6. junija 2010

Mučenec blaženi Lojze Grozde

Drage sestre in dragi bratje!

Danes obhajamo tri velike praznike: najprej slovesni praznik svetega Rešnjega telesa in Rešnje krvi Jezusovih; potem žalni praznik, domobranksko proslavo, ob 65-letnici narodne tragedije; in končno, praznik duhovnega veselja en teden pred javnim poveličanjem in uradnim poveličanjem prvega slovenskega mučenca, en teden pred beatifikacijo Lojzeta Grozdeta.

Dejanska in žalostna podlaga za domobrankske proslave je dejstvo, da imamo vsi navzoči koga med pomorjenimi domobranci. Med njimi so naši starši, stari starši, sorodniki, prijatelji, naši rojaki-narodnjaki.

MUČENCI SO KAKOR DARITEV KRUHA IN VINA

V prvem berilu smo poslušali, kako je Abraham pokazal hvaležnost Bogu z bogoslužnim dejanjem. Ob tej priložnosti je kralj in duhovnik Melkizedek daroval Bogu »kruh in vino« - v znamenje hvaležnosti Bogu. Že 65 let se zbiramo na prvo nedeljo v juniju, da prosimo Božjega usmiljenja za tiste žrtve druge svetovne vojne in komunistične revolucije, ki morda še potrebujejo pomoči naše molitve. V ta namen darujemo ne več le kruh in vino, ampak to dvoje spremenjeno v Jezusovo telo in kri. Kruhu Jezusovega telesa in njegovi krvi pridružujemo kruh izmučenih in pretepenih teles naših mučencev ter njihovo mučeniško kri, prelito iz zvestobe do Boga in iz ljubezni do prave svobode naroda.

Z daritvijo kruha in vina je izvoljeni narod po Abrahamu obnovil svojo zavezo z Jahvejem. Priznal ga je za svojega Boga in Gospoda. Kdaj bo slovenski narod duhovno toliko dozorel, da bo hotel obnoviti svojo zavezo z Bogom? Kdaj bo priznal krščanskega Boga za svojega edinega Gospoda? Po zadnjem štetju je v Sloveniji 57,8 % katoličanov. Cerkev se trudi za novo pokristjanjenje naroda, ki je bil prvič pokristjanjen pred 1300 leti in od katerega je danes skoraj polovica na novo poganska.

Cerkveno izročilo vidi v Melkizedeku podobo Kristusa, v daritvi kruha in vina pa predpodobo evharistije. Prihodnjo nedeljo bo v Sloveniji Narodni evharistični kongres. Skozi eno leto so se na župnijski ravni pripravljali na to, da bi Slovenci bolj spoštovali Gospodov dan, se v večjem številu udeleževali nedeljske maše, pogosteje prejemali sveto ohajilo in iz evharistije črpali moč za bratsko sožitje ter medsebojno pomoč.

Kot daritve kruha in krvi v Stari zavezi, tako še mnogo bolj v Novi zavezi evharistija izraža spravo človeka z Bogom in spravo med seboj. Je spomin

Kristusove krvave spravne daritve na križu in simbol edinosti med nami. Težko si mislimo spravo v narodu, če se pred tem ne bo ves narod spravil s svojim Bogom, na katerega je pozabil, ga preganjal in moril v njegovih svetih.

SPRAVA ZA CENO KRVI

V drugem berilu sveti Pavel opozarja vernike v Korintu, naj imajo vedno pred očmi – kadar obhajajo Gospodovo večerjo – da se s tem spominjajo Jezusove smrti, **ki je bil pripravljen popolnoma se žrtvovati za druge.**

Kri, ki jo je Jezus prelil, je znamenje, da je bila sklenjena Nova zaveza, začela se je nova doba razmerja med Bogom in človekom. Za ceno njegove krvi smo bili odkupljeni za Boga in spravljani z Bogom. Domobranske nedelje, vključno svete maše, imajo namen, da nas spominjajo, da ne bo prave sprave ne z Bogom ne med seboj, vse dotlej dokler ne bo priznana prava cena in vrednost Kristusove krvi za spravo z Bogom in dokler ne bo priznana vrednost krvi, ki so jo prelili naši mučenci po krivdi brezbožnega nasilja.

Prihodnjo nedeljo bo Lojze Grozde uradno proglašen za mučenca vere. Prištet bo med blažene v nebesih, ki so srečni, ker morejo gledati vsesvetega Boga iz obličja v obličje. Ob Grozdetu bo priznano mučeništvo nad dvesto drugih naših mučencev, ki jih je Božji služabnik papež Janez Pavel II. v Svetem letu 2000 prištel med pričevalce za vero v 20. stoletju. Za tisoč in tisoč drugih mučencev ve samo Bog; pa bo njihova kri pravitako seme novega krščanstva in sprave v slovenskem narodu.

EVHARISTIJA – DUHOVNA HRANA MUČENCEV

Današnji evangeljski odlomek nam je prikazal Jezusov čudež o pomnožitvi kruha. Čudežna nahranitev množice je bila priprava na ustanovitev

God mučenca Lojzeta Grozdeteta

bo Cerkev praznovala 27. maja, ki je dan njegovega rojstva. Prvi transport, ki je poslal slovenske domobrance v smrt, je odšel iz Vetrinja v nedeljo, 27. maja 1945. Grozde je bil proglašen za mučenca v Celju na slovenskem evharističnem kongresu. Skozi Celje so bili peljani in poniževani domobranci v Teharje, od koder so jih odvažali v mučeniško smrt.

Bog gleda iz bodočnosti!

M.Š.

zakramenta svete evharistije. Njegovi poslušalci naj bi vedeli, da jih Jezus ne bo nikdar pustil samih. S svetim obhajilom, s to duhovno hrano jih bo spremljal na poti v obljubljeni deželo, v obljubljeni nebesa pri svojem in našem Očetu. Kot novi Mojzes nas bo spremljal s svojo močjo. S svojo milostjo. On sam bo naš sopotnik, dobri spremljevalec na poti življenja. Še več, On sam bo naša življenjska duhovna hrana.

V veri v to resnico so se naši mučenci pripravljali na daritev svojega življenja. Bili so evharistični fantje in možje. Ni jih bilo sram tega javno pričati. Pa to je bil že zadosten razlog, da so nekatere nečloveško mučili in umorili že med vojno, druge pa pred padcem v skupna grobišča v Kočevskem rogu, na Teharjah, v Hudi jami in po drugih sto in sto krajih Slovenije. Z beatifikacijo Lojzeta Grozdeta bodo tudi vsi ti deležni priznanja s strani Cerkve. Vsi mučenci, katerih se danes spominjamo, so pa tudi zanesljivo poročstvo, da bo resnica o naši polpreteklosti premagala vse laži, vsa podtikanja in sprenevedanja. Zaupajmo v končno zmago resnice nad lažjo, ljubezni nad sovraštvom in vere nad nevero.

TEBE, BOGA, HVALIMO – ZA NAŠE MUČENCE!

Vključimo v to sveto mašo tudi namen, na katerega smo bili v zadnjih letih opomnjeni, namreč, da je prav, da se na domobrantskih proslavah spominimo pok. dr. Valentina Meršola, kateremu moramo biti hvaležni, da smo ostali živi. Po njegovi zaslugi so Angleži preklicali vračanje civilistov, mož, žená in otrok komunistom v roke. Naj

Bog poplača njegovo plemenitost z večno srečo.

Marijo kličemo v litanijah za kraljico mučencev, trpela je duhovno mučeništvo. Naj izprosi pri Bogu milost spoznanja in priznanja resnice o duhovnem mučeništvu vseh preživelih, ki so vse življenje trpeli zaradi izgube svojih najdražjih, zaradi izgube dobrega imena in izgube domovine. Med prve od teh štejejo škofa dr. Gregorija Rožmana, pa toliko naših mož in žená, toliko še živih sirot zaradi komunizma, ki vse življenje trpijo na posledicah vojne in komunistične revolucije.

Pri pogrebu Jaroslava Kiklja, enega prvih mučencev iz vrst mladcev, je škof Rožman vso pridigo posvetil zahvali Bogu, da je Katoliški akciji dal prvega mučenca (glej *Med sodbo sodišča in sodbo vesti*, Družina 2009, str. 203-204). V tem duhu bomo na koncu maše zapeli *Tebe, Boga, hvalimo...* – v zahvalo za priznanje mučeništva Lojzeta Grozdeta in za toliko drugih naših mučencev. Po njihovi zvestobi do mučeniške smrti je šel slovenski narod skozi krst krvi in po njih izpričal zvestobo Bogu z darovanjem njihovega mladega življenja. Priporočimo jim našo lastno stanovitnost v veri in priporočimo jim zadevo novega pokristjanjenja vsega slovenskega naroda, v Sloveniji in po svetu.

*»Kot slama sili blodnja
na višino; kdor hoče biser,
mora v globočino.«*

Angleški pesnik Dryden
(1631-1700)

Škof dr. Gregorij Rožman na pogrebu JAROSLAVA KIKLJA 22.3.1942

V pridigi se Rožman poslavlja od pokojnika in prosi Boga, naj pomaga morilcem, da spregledajo in se spreobrnejo.

Jaroslav Kikelj, prvi umorjen mladec
Kristusa Kralja

Večni Bog, »modrost z močjo sega od kraja do kraja in vse koristno urejuje« (Modr 8,1), sprejmi našo molitev, ki ti jo pošiljamo od tega svežega groba:

Zahvaljen bodi, Gospod, za prvega mučenika, ki si ga blagovolil dati naši Katoliški akciji. Zahvaljen bodi za prelepo čisto dušo našega Jaroslava, ki si jo z vsakdanjim angel-skim kruhom ohranil v bleščeči lepoti svoje milosti med vsemi boji viharnih mladih let.

Zahvaljen bodi za vso ljubezen in radost in za svetel zgled, ki si ga izžarjal iz njegove duše med vse, katere si pripeljal v njegovo družbo.

Zahvaljen bodi, Gospod, da si njega in njegovega tovariša Župca, ki tu zajedno počivata, priličil svojemu edinorojenemu Sinu, našemu odrešeniku, krivično obsojenemu, kruto umorjenemu, osramočenemu in oklevetanemu - verujemo, da dopuščaš to zaradi tega, da jima moreš nakloniti ono blaženost, ki jo je Jezus obljubil: »Blagor vam, kadar bodo vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih« (Mt 5,11.12).

Zahvaljen bodi za največjo milost, ki si mu jo izkazal, da si mu dal popolno vdanost v nedoumljive sklepe tvoje svete volje, da je pričakoval smrt, ki mu je bila zagrožena, z veseljem in s hrepenenjem po nebesih, kakor čaka ženin na poroko.

Zahvaljen bodi za ta košček zemlje, ki je posvečena z njegovo nedolžno od bratske roke prelito krvjo. Zahvaljen bodi za to svetišče, ki ga nam puščaš v tolažbo in upanje.

Prosimo Te, ponovi tudi zdaj, kar si tolikokrat storil v zgodovini svojega kraljestva, da bo mučeniška kri vnetega apostola Katoliške akcije vzbujala vedno številnejše in vnetejše vrste mladih apostolov, ki bodo ob svetlem zgledu svojega mučenca živeli s Teboj v moči evharističnega kruha močno nadnaravno življenje, pripravljeni na vse žrtve, v veliki ljubezni do Tebe in v očiščeni ljubezni do svojega naroda, da bo zaživela mladina, ki ne bo iskala rešitve v nemoralnih zablodah brezbožnikov, ampak v svojih postavah in v Tvoji volji.

Pravični Sodnik, ki si maščevanje sebi pridržal, prosimo Te, maščuj se za nedolžno prelito kri. Maščuj se tako, kakor si maščeval kri svojega prvega mučenca Štefana, da si spreobrnil preganjalca Savla v svojega največjega apostola. Gospod, maščuj se nad neznanimi nepravičnimi samozvanimi krivičnimi sodniki, nad morilci, nad vsemi, ki

od strasti zaslepljeni njihove zločine odobravajo in podpirajo in še po smrti lažnive klevete v opravičilo zločina širijo. Maščuj se tako, da jim snameš mreno zaslepljenosti in zablode raz oči, da zagledajo svetlobo Tvoje resnice in ljubezni in se iz preganjalcev Tvojega kraljestva spreobrnejo v tvoje zveste sodelavce. To bodi prvi sad mučeniške krvi.

Gospod, blagoslovi ta prostorček, kjer počivajo telesni ostanki naših mučencev, daj, da bo nam in rodovom za nami to svet kraj, kamor bomo pobožno romali, da se ob spominu na njuno žrtev vedno znova napijemo veselja za žrtve, poguma za trpljenje, neustrašnosti v boju za Tvoje kraljestvo, stanovitnosti in zvestobe do smrti in neomajnega zaupanja v Tvojo končno zmago.

Še enkrat, Gospod, bodi tisočkrat zahvaljen za svojega zvestega služabnika Jaroslava, ki v Tebi živi na veke.

KRIVDA IN ZASLUŽENJE KRVI

GOVOR LJUBLJANSKEGA ŠKOFA DR. GREGORIJA ROŽMANA
NA SPOMINSKI AKADEMIJI 4. JUNIJA 1950 V CLEVELANDU

V zadnji vojski, ki miru ni prinesla, koliko je bilo krvi prelite! Ne vem, je li točna statistika že narejena – gotovo je bilo ogromno žrtev ne samo med vojaki, še več v taboriščih, rjavih in rdečih, in med civilnim prebivalstvom v zbombardiranih mestih – reka krvi, ki napolnila bi jezero. V vsej človeški zgodovini, ki skoraj ni drugega kakor povest, kako se je človeška kri prelivala – od uboja Abela pa do današnjih dni – morje krvi, v kateri bi ves sedaj živeči rod utonil, če bi prelite krvi usmiljena zemlja ne bila popila.

Prelita človeška kri – ali se je drži krivda, ki terja maščevanje, ali zasluženje in odrešenje? Oboje!

KRIVDA

Kdor neupravičeno prelije kri drugega, nosi krivdo – vnebovpijočo, ker nedolžna kri vpije do neba.

Neupravičeno – kdor nima zakonite oblasti nad življenjem in smrtjo sočloveka, torej samozvano, samovoljno ubija, bodisi kot zločinec, bodisi kot revolucionar – krivda se drži njegove morilske roke, ki se z vodo ne da izprati.

Neupravičeno prelija kri tisti, ki ima sicer zakonito vladarsko oblast, a s smrtjo kaznuje dejanja, ki smrti ne zaslužijo ali brez strogo dokazane krivde neupravičeno ubija – oblast, ki krivično vojske začne, kajti za krivico ni nikoli nobenega moralno upravičenega razloga – vojska, ki ima krivičen cilj, nikdar ne more biti upravičena ne pred Bogom ne pred ljudmi.

ZASLUŽENJE KRVI

Zasluženje krvi se drži tiste krvi, ki je bila nedolžna prelita. Ne morilca, ampak po nedolžnem ubitega venča zasluženje in slava pred Bogom.

Kdo je tako nedolžno umorjen?

Kdor ni ničesar zakrivil, a so njegovo kri prelili – kdorkoli: oblasti ali samozvanci.

Kdor je sebe in svoje upravičeno branil pred napadi nasprotnika – kogarkoli: ali tujca ali domačina.

Kdor je padel v obrambi krivično napadene domovine.

Kdor se je vojskoval za pravo svobodo, za uničenje trinoštva nad svobodnimi ljudstvi, za splošne človečanske pravice in svoboščine.

Po teh moralnih načelih moremo presoditi, kdaj znači zasluženje za tistega, čigar kri se je prelila, kdaj pa kazen za tistega, ki je vzrok prelivanja nedolžne krvi. Natančno in popolnoma pravično bo to presodil Bog. On, Vsevedni, edini natančno pretehta krivdo, presodi nedolžnost, preceni zasluženje in pravično določi kazen.

Božja pravičnost mora za vsako neupravičeno prelivanje krvi zah-

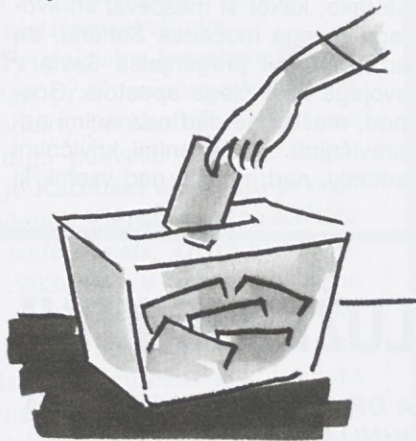
Čutimo s Cerkvijo!

Nameni Apostolata molitve

ZA JULIJ

SPLOŠNI NAMEN: Da bi v vseh državah sveta volitve potekale pravično, razvidno in pošteno ter v spoštovanju svobodnih odločitev državljanov.

Težko je reči, koliko je držav in mest na svetu, ki jih vodijo resnično zakonito izvoljeni predstavniki ljudstva. Maršikje o demokratičnih volitvah ni

sledu. Samooklicane vlade držijo v rokah vso oblast, včasih leta in leta dolgo. Glavna skrb jim je, kako obdržati privilegirane položaje, ne kako delati za dobro vseh ljudi. Celó v tradicionalnih demokratičnih sistemih zahodnih držav postaja vprašljivo, če resnično spoštujejo svobodno voljo državljanov in kakšno vlogo pri tem igrajo visoki stroški političnih kampanj, strankarski interesi, igre moči, zasebni interesi in tako dalje.

Papežev molitveni namen za ta mesec nas vabi, da se kot kristjani zavemo resnosti tega problema v svetu, da molimo in delamo za to, da bi pri volitvah dobrobit naroda ali države prevladala nad zasebnimi interesi. Molimo za pravičnost, razvidnost in poštenost volilnega

sistema. Verjemimo, da je resnica edini temeljni kamen, na katerem lahko gradimo mir in blagostanje za vse.

Cerkev je vedno spodbujala kristjane, naj se v politiki in javnih razpravah zavzemajo za pravičnejši svet. Še več, Cerkev je poklicana, da igra aktivno vlogo pri oblikovanju vesti družbe in da vzgaja krščanske voditelje, ki so pripravljene služiti svoji domovini. Jezus sam je povedal, kakšno je poslanstvo učencev v svetu: »Vi ste sol zemlje... Vi ste luč sveta.« (Mt 5,13-14). Krščanski politiki bodo v evangeliju našli navdih, kako ustvarjati lepšo družbo za današnji in jutrišnji dan.

MISIJSKI NAMEN: Da bi kristjani povsod, zlasti v velikih mestih, učinkovito prispevali k razvoju kulture ter h krepitvi pravičnosti, solidarnosti in miru.

Vsodobnem svetu smo pričevali velikim, večmilijonskim mestom. Papež Pavel VI. je že leta 1971 obširneje govoril o tej resničnosti, ki izziva našo modrost, iznajdljivost in velikodušnost. Vsemu svetu je jasno povedal, da je to gibanje - krepitev velikih mest - v našem času neizogibno. Omenjal je dejstvo, ki ga vsi poznamo, da namreč velika mesta ogrožajo skladno življenje družin, ustvarjajo nov občutek osamljenosti in izgubljenosti, večajo razlike med bogatimi in revnimi in ustvarjajo kup novih krivic, tudi nasilje in kriminal. To je seveda temna stran velikih mest, ki ponujajo tudi priložnost za zaposlitev, šole, bolnišnice in tehnični napredek.

Kako naj govorimo o Bogu sredi velikih mest? Kako pričujemo za evangelij v svetu, ki je veri od-tujen, kako prispevamo k boljšemu življenju velikih mest, kulturi

tevatni zadoščenje, naložiti kazen; če bi Bog tega ne storil, ne bi bil neskončno pravičen. Kdaj in kako bo terjal zadoščenje, naložil kazen - to je Njegova zadeva, ne naša. Včasih šele po stoletjih; včasih vidno tu na zemlji, včasih samo v večnosti, kar je našim očem še zakrito. Pride pa - tako Jezus Judom: »Pride nad vas vsa pravična kri prelita na zemlji, od krvi pravičnega Abela do krvi Zaharija..., ki ste ga umorili med templjem in oltarjem. Resnično povem vam: Vse to bo prišlo nad ta rod.« (Mt, 23, 35, 36.).

Božja pravičnost pa daje krvi nedolžnega, ki se je po krivdi morilca prelila, odrešilno moč in to v moči in zasluženju najbolj nedolžne in svete krvi, ki je bila kdaj prelita - odrešilne krvi Jezusove. V vsaki nedolžno preliti krvi je zasluženje in odrešenje, posebno v krvi mučencev, ki so bili mučeni in ubiti iz sovraštva do vere, do Cerkve, do Boga.

Med krvjo, ki je bila prelita v zadnji vojski in še vsa leta po njej do danes, je mnogo nedolžne krvi, tudi resnično mučeniške krvi v pravem pomenu besede.

Ta kri je dragocen zaklad v božjih očeh. Ta kri ni tekla zastonj, čeprav morda ni nobenega vidnega uspeha doslej imela - čeprav bi bili s krivdo krvi omažeževani morilci zmagali - zastonj ni! Počakajmo, kakor čaka sejavec, ki je položil seme v zemljo, da vsaki in začne rasti.

Niti kapljice nedolžne krvi ni pozabljene, ni zgubljene - kakor v fizičnem svetu nobena energija ne izgine, spremeni se - tako tudi ne kri. V božjih računih je vse zabeleženo; vsak račun bo ob svojem času prezentiran, iz vsake kaplje nedolžne krvi bo zrastel cvet in sad.

Mnogo nedolžne slovenske krvi je bilo prelito od črnih, rjavih in rdečih sovražnikov - srca se nam krčijo, ko se je spominjamo - a na to kri se opira naše najtrdnjše upanje.

Ta kri bo našemu narodu v vstajenje, ne v smrt, v osvobojenje, ne v suženjstvo, v zasluženje, ne v kazen - v končno odrešenje. To je naša trdna vera, ki jo izrekamo ob slovesnem spominu na one, ki so morali preliti svojo kri, da nam zasije boljša in lepša svoboda.

JAKOB Starejši, apostol - umrl 44

25. julij

SILVESTER ČUK

in pravičnosti? To je vprašanje za vsakega, ki v mestu prebiva. Naš zgled je sveti Pavel, ki je oznanjal v velikih mestih, tudi v Rimu in v Atenah. V Atenah je govoril o »neznanemu Bogu«, ki ga Atenci še ne poznajo, toda niso bili pripravljeni na poslušanje. Tudi Cerkev v velikih mestih je velikokrat kot glas vpijočega v puščavi, toda dolžnost pričevanja ostaja in je dolžnost vsakega kristjana. Bodimo apostoli. Tudi v svetu kulture, ki je okolje, v katerem rastejo mlade generacije, v svetu vzgoje, glasbe, raznih dejavnosti. Župnije in njene skupnosti naj izžarevajo solidarnost z ubogimi, sožitje s tistimi, ki imajo drugačen življenjski nazor in bratsko povezanost med verniki oltarnega občestva. Živa občestva so pač žive priče evangelija.

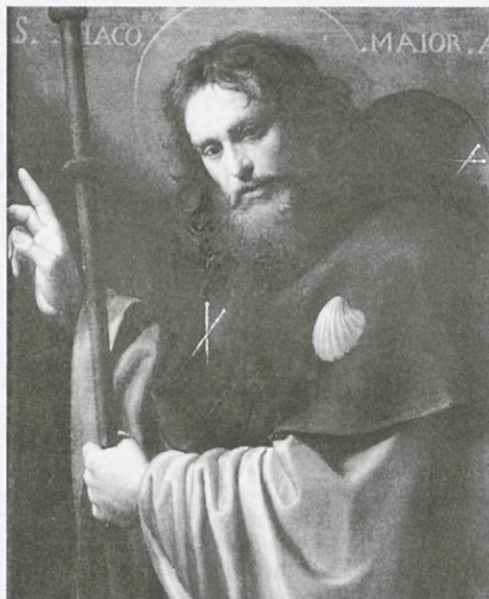
SLOVENSKI NAMEN: Da bi bili Bogu hvaležni za darove, ki nam jih daje po stvarstvu in naravi, in da bi z njimi odgovorno ravnali.

Ko se oziramo naokrog in občudujemo lepote narave, je zelo na mestu hvaležnost Bogu za vse te darove, ki niso delo naših rok, kličejo pa nas k odgovornosti do vsega, kar je vsem podarjeno kot prijeten, domač življenjski prostor.

Podobno kot psalmist v 104. psalmu povabi svojo dušo, naj slavi Gospoda, Stvarnika vsega, tudi mi z njim lahko vzklikamo: »Slávi, moja duša, Gospoda« (Ps 104,1a). Psalmist nato našteva Gospodova dela kakor pozoren človek, ki vidi in občuduje vse, kar je Gospod ustvaril. K taki drži pozorne hvaležnosti nas vabi tudi slovenski namen Apostolata molitve za mesec julij. K darovom stvarstva sodi tudi naša lastna narava, to, kar smo.

Znamenje pozorne hvaležnosti je tudi v tem, da s stvarstvom ravnamo odgovorno, da ne uničujemo in zastrupljamo narave ter da skrbimo za svoje psihofizično zdravje ter zdravje svojih bližnjih.

F. K.

Vzboru dvanajsterih apostolov, ki jih je bil Jezus izbral iz vrst svojih številnih učencev, sta bila dva Jakoba. Med prvimi je bil za apostola poklican današnji godovnjak, zato je ob njegovem imenu vzdevek »starejši« (po apostolski službi, ne po letih), malo kasneje pa je Jezus poklical še Jakoba, Alfejevega sina, ki mu pravimo »mlajši«.

Jakob je bil doma iz enega od mest ob Genezareškem jezeru. Njegov oče Zebedej je bil ribič, pri delu pa sta mu pomagala njegova odrasla sinova Jakob in Janez. Na Jezusov klic sta, kot poroča evangelist Matej, »pustila čoln in očeta ter šla za njim«. Mati Saloma je bila sestra Jezusove matere Marije, zato sta bila Jakob in Janez prava Jezusova bratranca. V seznamu apostolov je Jakobovo ime med prvimi, vedno zraven Janezovega. Evangelist Marko pove, da je Jezus Zebedejevima sinovoma dal ime »sinova groma« in sicer zaradi njunega vihravega značaja. Ob neki drugi priliki sta si Jakob in Janez prislužila Jezusovo grajo zaradi svoje častihlepnosti. Hotela sta si izprosi

čim boljši »stolček« v Jezusovem kraljestvu. Skupaj s Petrom in z bratom Janezom je bil Jakob priča Jezusovega spremenjenja na gori in obuditve Jairove hčere. Te tri je Jezus vzel s sabo, ko je šel na veliki četrtek

zvečer molit v vrt Getsemani, kjer je v duhu videl grozo trpljenja, ki ga je čakalo prav kmalu. V dneh Jezusovega trpljenja se je Jakob, kot večina apostolov, »potuhnil«, po Jezusovem vstajenju pa je bil z drugimi apostoli v Jeruzalemu. Prav malo vemo o njegovem delovanju po Jezusovem vnebohodu in prihodu Svetega Duha na prve binkošti. Pisatelj Apostolskih del poroča, da je Herod »dal z mečem usmrtiti Jakoba, Janezovega brata«. To se je zgodilo o veliki noči leta 44. Legenda pripoveduje, da je apostol Jakob deloval v Španiji, vendar za to ni nobenega trdnega dokaza. Dejstvo pa je, da je grob tega apostola v Španiji, ki ga

časti kot svojega zavetnika, in sicer v pokrajini Galiciji na severozahodu Pirenejskega polotoka, v mestu, ki se po njem imenuje Santiago de Compostela. Njegove kosti so prenesli tja najbrž v 7. stoletju, ko so Jeruzalem zasedli muslimanski Arabci. Compostela je kmalu postala sloveča božja pot - brž za Sveto deželo in Rimom. Kdor je od nas romal v daljno Kompostelo, se je napravil po romarsko: za to opravo je bil značilen romarski klobuk s širokimi krajci in na njem pritrjena školjka - »Jakobova pokrivača«, plašč, bisaga ter dolga romarska palica z bučo za vodo na njej. Zaradi romarskega klobuka je sv. Jakob postal zavetnik klobučarjev. Poleg romarjev so ga svojega zavetnika razen klobučarjev častili še mornarji in voskarji. Kmetje se mu priporočajo za dobro letino in lepo vreme. Nekdaj je bil ta čas višek žetve, kajti »o svetem Jakobu pšenica zori ali zgori«. V Prekmurju se po tem svetem apostolu mesec julij imenuje »jakobšček«; po njem nosijo ime »jakobčki«, prva jabolka.

O izredni priljubljenosti tega svetnika med našimi predniki govori tu-

Kako naj živimo občestvo – Cerkev v našem času?

FRANÇOIS X. NGUYEN VAN THUÂN (23)

»... Zmeraj se je treba zbrati tudi v navzočnosti brata, vendar ne tako, da bežimo pred ustvarjenim bitjem, marveč tako, da ga sprejmemo v lastna nebesa, ali tako, da se zberemo v njegovih nebesih.«

Konkretna razsežnost

Skušajmo s pomočjo treh primerov osvetliti, kaj prinaša to ozaveščenje v naše življenje.

1. Askeza v vsakdanjem življenju

Od svojega očeta, ki je bil gradbenik, sem se naučil tega: za to, da bi iz armiranega betona sezidali hišo, je treba dobro očistiti vse prvine: železo, pesek, prod, cement. Trdnost stavbe, ki jo postavljamo, je odvisna od tega dela čiščenja, ki odstrani vsako umazanijo.

Nekaj podobnega drži za občestvo med nami. Neizogibno je to, da znamo nastopiti zoper lastni jaz in se mrtviti. V ta namen obstajajo različne vaje, denimo post, pa tudi druge. Toda najbolj evangelijska in hkrati najbolj pri roki, tista, ki je mogoča v vsakem trenutku, je odnos z bližnjim: sprejeti drugega, biti zmeraj razpoložljiv, znati poslušati, biti potrpežljiv, postati vsem vse, postaviti koristi drugega pred lastne koristi - to je stalno odpovedovanje lastnemu jazu in nas postavlja v Boga.

Ko sem bil v zaporu, sem napisal:

»Občestvo je boj vsakega trenutka.

Zanemarjenje enega samega trenutka more občestvo zdrobiti; zadostuje kakšen nič; ena sama misel brez ljubezni, trdovratno ohranjana sodba, čustvena navezanost, napačna usmeritev,

osebna ambicija ali osebni interes,

dejanje, ki ga naredimo za samega sebe in ne za Gospoda. (...)

Pomagaj mi, Gospod, da se bom izprašal takole: kaj je središče mojega življenja? Ti ali jaz?

Če si Ti, nas boš zbral v edinosti. Toda če vidim, da se okrog mene polagoma vsi oddaljujejo in se izgublajo, je to znamenje, da sem v središču postavil samega sebe.«

2. Bistvena molitev

Vsi duhovni učitelji učijo, kako moramo moliti: treba se je pripraviti, treba se je zbrati, znati moramo iti v globino. In vendar je naša molitev včasih suha. In ob naših bogoslužjih tvegamo, da postanejo pobožna navada ali le malo več. Obstaja Jezusova beseda, ki nam kaže kraljevsko pot: »Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj proti tebi, pusti dar tam pred oltarjem, pojdi in se najprej spravi z bratom, potem pa pridi in daruj svoj dar« (Mt 5,23-24).

Vsi smo izkusili, da po globokem srečanju z bližnjim, potem ko smo morebiti spet vzpostavili polno in pristrčno razumevanje z osebami, s katerimi živimo ali delamo, pri teka molitev spontano iz srca in daritev svete maše dobi prav posebno globino.

Brez občestva med nami molitev ni všeč Bogu. Kako bi namreč mogel biti v naši duši on, ki je enota, če smo mi razdeljeni?

3. Ne samo molk, ampak tudi beseda in medsebojno podeljevanje

di dejstvo, da so sv. Jakobu na čast samo na ozemlju ožje Slovenije zgradili 68 cerkva, 26 župnijskih in 42 podružnic. Nekateri slovenski kraji so po njih dobili ime: Šentjakob ob Savi, Sv. Jakob v Slovenskih goricah, Štjak na Krasu.

Sveti Jakob je tudi krstni zavetnik številnih Slovencev in Slovenk, ki nosijo imena: Jakob, Jaka, Jakec ali Jakica, Jakobina. Iz imena Jakob so se razvili tudi stari rodbinski priimki Jakša, Jakše, Jakšič, Jakoš, Kobe, Kobej, Kobi, Kopše, Kapš.

K nekemu duhovniku je prišel mož, ki se je hotel ponorčevati iz vere.

Duhovnika je vprašal:

»Kako je mogoče, da iz kruha in vina nastaneta Kristusovo telo in kri?«

»Če lahko že tvoje telo spremeni zaužito hrano v meso in kri, zakaj tudi Bog ne bi mogel storiti česa takega?« je rekel duhovnik.

»Kako je lahko v tako majhni hostiji ves Kristus?« ni odnehal.

Duhovnik mu je odgovoril:

»Pokrajina, ki leži pred teboj, je velika, a tvoje oči so tako majhne. Kljub temu je v tvojem očesu slika celotne pokrajine. Zakaj potem ne bi bilo mogoče, da bi v malem koščku kruha bil navzoč ves Kristus?«

Mož je postavil še tretje vprašanje:

»Kako pa je lahko isti Kristus navzoč v vseh vaših cerkvah?«

Duhovnik je vzel ogledalo, ga vrgel na tla in potem razložil:

»V vsakem posameznem koščku lahko hkrati vidiš svojo podobo.«

Vendar obstaja še en izraz duhovnega življenja, ki ga živimo v občestvu in je še posebej pomemben. V naši vzgoji smo se naučili vrednosti molka za to, da bi dobro poslušali Božji glas v svojem srcu. Toda nič manjšega pomena ni beseda: to, da s preprostostjo podarimo drugim lastno duhovno izkušnjo. Včasih preseneča videti, da v naših cerkvenih okoljih tako malo govorimo o naši osebni izkušnji Boga.

Po svetem Ignaciju Lojolskem je takšno pomanjkanje podeljevanja hudičevo orožje. Ta »vidi Gospodovega služabnika, ki je tako dober in ponižen, da misli, da je popolnoma nekoristen (...). Misli ti mu daje, da če govori o kakšni milosti, ki mu jo je podelil Bog, naš Gospod, o delih, dobrih sklepah in željah, greši z drugo vrsto častihleplja, ker govori v svojo čast. Zato poskrbi, da ne govori o dobrotah, ki jih je prejel od svojega Gospoda, in tako prepreči, da bi rodil sadove v drugih in v samem sebi, saj spomin na prejete dobrine vedno pomaga k večjim rečem.«

Tudi sveti Lovrenc Giustiniani piše: »Nič na svetu ne časti Boga bolj in ga ne razodeva vrednejšega hvale kakor ponižna in bratska izmenjava duhovnih darov: kajti prav ob takšnih darovih se krepiljubezen, ki ne more cveteti v samotni (...). Gospodova zapoved je, naj vedno izvajamo to krepost s pomočjo besede in dela v razmerju do naših bratov. Če torej tisti, ki so prejeli milost iz nebes, nočejo

prestopati Božje postave in biti sojeni kot duše, ki malomarno prezirajo odrešenje bratov, naj si prizadevajo, da bi izlivali na druge te Božje darove, ki so jim bili dani, predvsem darove, ki jim morejo pomagati na poti k popolnosti.«

Zidati Cerkev

In pogledati je treba v Sveto pismo.

Mar ni Jezus prebudil novo Božje ljudstvo, tako da je učencem priobčil vse besede svojega Očeta?

In mar ni Marija pripovedovala o svoji najgloblji izkušnji, ko je zapela *Magnifikat*?

In še: mar Pavel ni ustvaril svojih skupnosti, tako da je priobčeval, kar je živel? Vse je povedal o sebi: o spreobrnjenju, o poti apostola, celo o najgloblji izkušnji, kot je bilo zamaknjenje v tretje nebo, o svojem mističnem razmerju s Kristusom, pa tudi o tesnobi, ki ga je mučila ob misli na svoje ljudstvo, ki ni sprejelo Kristusovega razodetja, ali pa o lastnih slabostih, preizkušnjah, trnu v mesu. Reči moremo, da je drugim pripovedoval o svoji duši, o svojem življenju, in tako je gradil Cerkev.

Ker je v moji domovini predpovedano vsakršno katoliško združenje, je ljudstvo vse osredinjeno na življenje Božje besede. Ker nimajo tiskanih duhovnih knjig, govorijo med seboj o sadovih življenja Božje besede. Imajo samo

evangelij in medsebojni pogovor o tem, kar živijo. In s to omejitvijo na bistveno je krščansko življenje v razcvetu.

Kadar pa je kaka škofovska konferenca razdeljena - kot se je zgodilo v nekaterih deželah pod komunističnim režimom - izgubi verodostojnost pred ljudstvom. O tem mi je v sedemdesetih letih govorilo nekaj škofov iz srednje in vzhodne Evrope. Škofje samo živijo drug poleg drugega, brez tistega občestva, ki Jezusa zedinja z Očetom.

»Zunanji grad«

Sveta Terezija Avilska, cerkvena učiteljica, govori o sijajnem in bleščečem 'notranjem gradu': to je resničnost duše, v kateri prebiva presveta Trojica; resničnost, ki jo moramo odkriti v sebi in razsvetljuje vse življenje ter vodi k popolnemu zedinjenju z Bogom in k služenju bližnjemu.

Mar v tem času globalizacije, v tem času Cerkve-občestva ni nastopil - kot smo že mogli slišati - trenutek, da odkrijemo, osvetlimo, postavimo poleg 'notranjega' gradu tudi 'zunanji grad'? Se pravi: ne samo Božja navzočnost v nas, ampak tudi med nami. To je grad dveh ali treh, ki so zbrani v Gospodovem imenu, grad, ki ga ne smemo nikoli porušiti, ampak ga je treba stalno zidati in ohranjati v vsakem odnosu prav do sijaja popolne edinosti.

Sveti Avguštin je zapisal: »Mi tudi skupaj oblikujemo Gospodovo hišo, vendar samo, če smo med seboj zedinjeni v ljubezni.« »Smo en sam tempelj, tako skupinsko kot posamično. Prebivati želi v zedinjenosti vseh in vsake osebe.«

Sanjam, da bo Cerkev tretjega tisočletja Cerkev, ki varuje navzočnost živega Boga, kakor sveto mesto, ki prihaja od zgoraj; ne kot množica razkropljenih kamnov, ampak kot razčlenjena in harmonična stavba, ki ji daje trdnost živeto občestvo. Sanjam o tem mestu, ki varuje v svojem središču Jagnje kot studenec luči za celotno človeštvo.

Iz knjige *Pričevalci upanja*
Dalje prihodnjič

Razodetje presvete Trojice je bistvena vsebina

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

Nova zaveza

Razodetje presvete Trojice je njena bistvena vsebina. Toda tudi v Jezusovem učenju se skrivnost razgrinja postopoma. Bolj kot sinoptiki je iz tega vidika izrecen Janezov evangelij. Zatorej pogosto poroča tudi o razpravah s Hebrejci, ki so se pohujševali, ko je Jezus govoril o svojem razmerju z Očetom. Že trditev »jaz sem« je zbudila dvome (Jn 8,14; 13,19). Takšne besede je v Stari zavezi izgovarjal Bog (2 Mz 13,14). Tega dvoma ne zmanjša niti z izpovedjo »Oče je večji od mene« (14,18), kar pomeni ne »drugi«. Njuno delovanje je skupno (10,13); Kristus se je spustil z nebes (3,13), in kdor ga vidi, vidi Boga (14,9). Od tod stroga obdoba s strani Judov: »Ti, ki si človek, se delaš Boga« (Jn 10, 33). Vrnimo se zdaj k trem starozaveznim izrazom: beseda, modrost, duh.

Izraz *Logos-Beseda*. Polnopenski je očitno Uvod v Janezov evangelij, predstavljajoč Jezusa kot Besedo (*Logos*) Boga, ki je postal meso (1,1-18). Eksegeti v interpretaciji, ki jo podajajo, predstavljajo dve možnosti: ali izhajamo iz Logosa, ki se je učlovečil, postal Jezus Nazarečan, ali pa izhajamo iz Jezusa Nazarečana in ga poistovetimo z večnim Očetovim *Logosom*. Samo po sebi se razume, da je treba oba vidika videti skupaj kot dopolnjujoča se. Če primerjamo Janezova besedila s Staro zavezo, moremo reči naslednje: starim je bilo razodeto, da Bog pogosto izreka svojo besedo

in jo pošilja na svet, vendar jim ni prišlo na misel, da bi ta beseda mogla biti oseba. Tisti, ki so v Novi zavezi srečevali Jezusa, niso dvomili o tem, da je oseba. Vendar pa jim je bilo postopoma razodeto, da je Božja oseba v razmerju z Očetom kot njegov edini Sin.

Modrost. V svojem nauku Jezus povzema način govorjenja, lasten modrecem Stare zaveze, govori na način pregovorov, v prilikah. Toda njegovi poslušalci takoj odkrijejo, da presega svoje predhodnike, predvsem zato, ker njegovo učenje spremlja sila, ki dela čudeže (Mr 6,2). Njegova modrost je opazna že v njegovih otroških letih (Lk 2,30.52) in on sam potrjuje, da presega Salomona: kraljica z juga je prišla poslušat modrega kralja, toda tu je

nekdo, ki je večji od Salomona (Mt 12,42).

Zato Jezus naobrača nase, kar je rečeno o Božji Modrosti v Stari zavezi: »Pridite k meni ...« (Mt 11,28 in dalje; prim. Sir 24,19); »Kdor pride k meni, gotovo nikoli ne bo žejen« (Jn 6,35; 4,14; 7,37; Iz 55,1 in dalje; Prg 9,1-6; Sir 24,19-22). Tedaj so prvi apostoli dojeli, da Jezus ni imenovan »Božja Modrost« (1 Kor 1,24.30) samo zaradi dejstva, da jo posreduje ljudem, ampak zato, ker je on sam večna Modrost.

Izraz »duh«. Kar zadeva Svetega Duha, ni bilo nikoli nobenega dvoma o tem, da prihaja od Boga, toda nezaslišano se je zdelo, da bi ga mogel poslati Jezus in da bi mogel skorajda prevzeti Jezusovo mesto (Lk 24,40; Apd 1,4.8). Za svetega Pavla je življenje v Kristusu poistoveteno z življenjem v Duhu (Rim 15,18-19). Jezus je torej edinstveno družin z Božjim Duhom, veliko popolneje, kot so bili preroki in drugi navdihnjeni Stare zaveze, ki so tudi, ko so bili združeni z njim, ostajali ločeni od njega.

Skleniti moremo torej, da Nova zaveza vključuje razodetje Božje Trojice kot osnoven krščanski nauk. V luči tega razodetja morejo verniki tudi sebe imeti za otroke nebeškega Očeta skupaj s Sinom v Svetem Duhu. *Apostolska dela* so bila imenovana »evangelij Svetega Duha«. Pripovedujejo o njegovem spustu nad Cerkev in o nenavadnih karizmah, ki jih v njej povzroča (2,1-4; 10, 44-6; 11,15-17.29): potem ko ga je poslal Kristus, združuje vernike s Kristusom in z Očetom. In to temo še bolj poglobi sveti Pavel: »Ko pa je nastopila polnost časa, je Bog poslal svojega Sina, rojenega iz žene, rojenega pod postavo, da bi odkupil tiste, ki so bili pod postavo, da bi mi prejeli posinovljenje. Ker pa ste sinovi, je Bog poslal v naša srca Duha svojega Sina, ki vpije: 'Abba, Oče!'« (Gal 4,4-6).

Takrat začnejo kristjani uporabljati

trinitarične obrazce, zavedajoč se, da je vsako dobro, ki ga prejmejo, dar treh Božjih oseb: »Različni so duhovni darovi, Duh pa je isti. Različne so službe, Gospod pa je isti. Različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh« (1 Kor 12,4-6). Tako je tudi prvo pismo svetega Petra naslovljeno na »tiste, ki so izvoljeni po vnaprejšnjem vedenju Boga Očeta, s posvečenjem Duha, zavoljo poslušnosti in pokropljenosti s krvjo Jezusa Kristusa« (1,2).

Problemi antične Cerkve

Verujemo, kakor smo bili krščeni, so govorili sveti Bazilij in drugi. Krst je v imenu Očeta, Sina in Svetega Duha. Prvi kristjani so živeli to razodetje presvete Trojice v vsakodnevnem upanju, ne da bi se spuščali v spekulativne razprave. Vendar je ljudem določene kulture težko primerjati lastno vero s prepričanji drugih v okolju, v katerem živijo. Že v 2. in 3. stoletju so postali kristjani številni predstavniki grške kulture. Z zadovoljstvom so ugotovili različna sovpadanja med razodetjem evangelija in navadno filozofsko govorico in so jih skušali poudariti. In to prizadevanje za usklajevanje je moglo zlahka zapeljati s svojo površinskostjo.

Mistični Uvod v evangelij svetega Janeza opisuje, kako Božja Beseda-Logos vstopa v svet. Zdelo se je, da poganski misleci govorijo isto. Tudi oni so trdili, da Logos prihaja od Boga, da bi deloval v svetu. Toda motiv za njihov diskurz je bil drugačen. Bog filozofov velja za tako vzvišeno Bitje, da ne more imeti stika s svetom, da se ne more spojiti s snovjo. Torej, če posreduje v svetu, to stori s posredovanjem kakšnega od njega nižjega »posrednika«, imenovanega Logos. Iz te teorije, prenešene v krščansko okolje, je nastalo krivoverstvo »subordinacionizma«, ki izpoveduje, da je Kristus »drugi Bog«, nižji od Očeta in njemu podrejen. Ali mar sveti Pavel ni rekel, da je »podoba nevidnega Boga« (Kol 1,15)? Kot se zdi, je podoba po svoji naravi nižja od tega, kar reproducira. Je torej »na sredi« med Bogom in ljudmi, ni pravi Bog. Mislili so tudi, da bodo tako rešili vero v enega sa-

mega Boga: obstaja, so govorili, en sam pravi Bog, drugi (Logos, Kristus) je drugotni bog.

Toda bili so tudi drugi, ki so hoteli razrešiti problem treh Božjih oseb bolj naivno. Poleg zmote subordinacionizma je vzniknilo še eno krivoverstvo: »modalizem«. Njegovi zagovorniki so mislili, da bodo poenostavili razpravo s trditvijo, da so Oče, Sin in Duh samo različna imena istega enega in edinega Boga. V resnici naj bi ne bilo razlike med Očetom in Sinom. Šlo bi za različne »načine«, ki označujejo Božje posredovanje za naše odrešenje (tako je učil Sabelij, njegovi privrženci so se imenovali sabelijanci). Pravimo, da je Božji Sin umrl na križu, toda to bi bilo mogoče

reči tudi za Očeta. Zato so to težnjo imenovali tudi »patripasijanizem«, kar je izpovedoval neki Prakseas.

To sta stari zmoti, vendar ne mislimo, da sta popolnoma izginili. V modernih časih se pod površinskimi formulacijami mešata obe. Mnogi ljudje trdijo, da je razlika med raznimi religijami in raznimi veroizpovedmi samo v besedah, v načinih govorjenja. In kar zadeva Kristusa, ga hočejo primerjati z ustanovitelji drugih religij kot enega od tolikernih posrednikov med Bogom in ljudmi, ne pa kot pravega Boga od pravega Boga. Torej morajo kristjani tudi danes braniti svojo vero v pravo Kristusovo božanstvo. To ni zmeraj lahko. V stari Cerkvi so takšne razprave zaposlovale misel predvsem v 4. stoletju.

Iz knjige *Mi v Trojici*

DNEVNIK SVETE S. M. FAVSTINE KOWALSKIE (32)

»Bodi pogumna ... samo tako boš zmagala«

Četrtek. Nočno češčenje
Ko sem prišla k češčenju, me je takoj prevzela notranja zbranost in videla sem Gospoda Jezusa, privezanega ob steber, brez oblačila, in takoj se je začelo bičanje. Videla sem štiri moške, ki so izmenoma bičali Gospoda. Pri pogledu na to trpljenje mi je zastajalo srce. Gospod mi je rekel: **Še večjo bolečino trpim, kakor je ta, ki jo vidiš.** Jezus mi je dal spoznati, za katere grehe se je dal bičati - to so grehi nečistosti. Kako strašno je bilo Jezusovo duhovno trpljenje, ko je bil bičan! Jezus mi je naenkrat rekel: **Poglej in si oglej človeški rod v sedanjem stanju.** Takoj sem zagledala grozne stvari. Krvniki so se od Gospoda Jezusa odmaknili, k bičanju so pristopili drugi ljudje, zgrabili so biče in neusmiljeno tolkli po Gospodu. To so bili duhovniki, redovniki, redovnice in

najvišji cerkveni dostojanstveniki, kar me je zelo presenetilo; bili so tudi svetni ljudje različnih starosti in stanov. Vsi so znašali svojo jezo nad nedolžnim Jezusom. Ko sem to videla, je moje srce zajel nekakšen smrtni boj. Ko so Jezusa bičali krvniki, je molčal in gledal v daljavo, ko pa so ga bičali prej omenjeni ljudje, je zaprl oči, iz njegovega Srca pa se je trgalo tiho bolestno ječanje. Gospod mi je dal do podrobnosti spoznati strahoto hudobije teh nehvaležnih duš: **Vidiš, to je trpljenje, večje od moje smrti.** Takrat so onemele moje ustnice in na sebi sem začutila umiranje. Čutila sem, da me nihče ne more potolažiti niti iztrgati iz tega stanja kakor le tisti, ki me je vanj vpeljal. Gospod mi je rekel: **Vidim iskreno bolečino tvojeja srca, ki je prinesla zelo veliko olajšanje mojemu Srcu; glej in potolaži se.**

Tedaj sem zagledala Gospoda

Jezusa, pribitega na križ. Ko je Jezus nekaj časa na njem visel, sem videla skupino ljudi, križanih prav tako kakor Jezus. Videla sem drugo in tudi tretjo skupino ljudi. Druga skupina ni bila pribita na križu, pač pa so ljudje močno držali križ v rokah. Tretja skupina ni bila niti križana niti niso ljudje držali križa v rokah, temveč so ga nezadovoljni vlekli za seboj. Jezus mi je rekel: **Vidiš te ljudi, ki so v trpljenju in preziranosti podobni meni? Ti mi bodo podobni tudi v moji slavi. Tisti pa, ki so mi manj podobni v trpljenju in preziranosti, mi bodo manj podobni tudi v slavi.**

Večina križanih ljudi je bila duhovniškega stanu. Videla sem tudi meni znane križane osebe, kar me je zelo razveselilo. Jezus mi je rekel: **Jutri med meditacijo boš premišljevala o tem, kar si danes videla.** In Jezus je takoj izginil izpred mojih oči.

Petek. Bila sem bolna in nisem mogla k sveti maši. Zjutraj ob sedmih sem videla svojega spovednika, ko je daroval sveto mašo, pri kateri sem videla tudi Dete Jezusa. Proti koncu svete maše je videnje izginilo in spet sem se znašla kakor poprej v svoji celici. Napolnilo me je neizrekljivo veselje. Čeprav nisem mogla biti pri sveti maši v naši kapeli, sem se je vseeno udeležila v precej oddaljeni cerkvi. Jezus zmore vse.

30. julija 1935

Praznik sv. Ignacija. Pristrčno sem molila k temu svetniku in mu očitala, kako more name gledati, ne da bi mi pomagal v tako pomembnih stvareh, namreč pri uresničevanju božje volje. Obrnila sem se na tega svetnika: »Ti naš zavetnik, ki si gorel v ognju ljubezni in požrtvovalnosti za večjo božjo slavo, najponižneje te prosim, pomagaj mi uresničiti božje namene.« To je bilo med sveto mašo. Nenadoma sem na levi strani oltarja zagledala sv. Ignacija z veliko knjigo v roki. Rekel mi je: »Moja hči, nisem brezbrizen v tvojih zadevah. To pravilo se more uporabiti tudi v tej redovni skupnosti.« Z roko mi je pokazal na knjigo in izginil. Izredno sem

se razveselila, da svetniki toliko mislijo na nas in da so tako tesno povezani z nami. O božja dobrot, kako lep je notranji svet, saj se moremo že tu na zemlji družiti s svetniki. Ves dan sem čutila bližino meni tako ljubega svetega zavetnika.

5. avgusta 1935. - Praznik božje Matere usmiljenja

Na ta praznik sem se pripravljala z večjo gorečnostjo kot druga leta. Že zgodaj zjutraj sem občutila notranji boj ob misli, da moram zapustiti skupnost, ki je pod posebnim Marijinim varstvom. Ti boji so trajali med premišljevanjem in med prvo sveto mašo. Pri dru-

gi sveti maši sem potožila najsvetejši Materi, da mi je težko ločiti se od skupnosti, ki je pod njenim posebnim varstvom. Tedaj sem zagledala presveto Devico v neizrekljivi lepoti; približala se je od oltarja k mojemu klečalniku, me stisnila k sebi in rekla: »Sem vaša mati neizmerne božjega usmiljenja. Najdražji mi je tisti, ki zvesto uresničuje božjo voljo.« Dala mi je razumeti, da sem vse božje želje zvesto izpolnila in tako našla milost v božjih očeh. »Bodi pogumna, ne boj se nobenih varljivih ovir, temveč glej na trpljenje mojega Sina. Samo tako boš zmagala.«

Dalje prihodnjič

»Zakonov ni več kakor eden«

Duhovnik, profesor JOSÉ PEDRO MANGLANO se pogovarja

Obstaja samo en zakon: ni enega civilnega zakona in drugega verskega. O tem razpravlja pisatelj in duhovnik, avtor *Knjige o zakonu* (Plantea 2010), kjer analizira in pomaga razumevati »*tisto skrivnostno zvezo*«, kot jo imenuje.

José Pedro Manglano, kaplan in profesor antropologije v Univerzitetnem centru Villanueva (Universidad Complutense de Madrid), je doktor filozofije in povezuje svoje duhovniško delo s tečaji, predavanji in vodstvom založbe Planeta Testimonio.

Manglano je član *Svetovalnega sveta Observatorija za versko svobodo in vesti*.

Povejte... koliko je zakonov?

Zakonov ni več kot eden.

Ne smemo pozabiti, da se poročijo samo tisti, ki se poročijo. Nihče drug jih ne poroči! Ko storijo svobodno dejanje popolne predaje

svoje moške in ženske biti, ustvarijo poseben odnos, ki ga imenujemo 'zakon'. Obstaja v organski zvezi, tako da dva tvorita 'eno samo meso'. Poudarjam, da morejo to storiti samo tisti, ki se poročijo. Samo oni ustanovijo ali ustvarijo nov zakon.

Zato ni enega civilnega zakona in drugega verskega. Ne. To so pristojnostna mesta (instance), ki zakon, edini zakon, priznavajo ali ne. Država pravi: »*Če želite, da vaju priznam kot zakon, če želite, da vidva priznata mojo zakonodajo o zakonu, jaz, država, zahtevam od vaju, da dasta svojo privolitev pred funkcionarjem, s toliko pričami, da izpolnita te formularje... in morda še kaj.*« Dvojica, ki hoče, da ju država prizna, ustvari svoj zakon – edinega – po načinu, določenem po civilni oblasti. Tako pravimo, da je ta dvojica izpolnila vse pogoje za civilni zakon.

Da tudi Cerkev prizna kristjanom njihov zakon, zahteva prav tako do-

ločene formalnosti glede načina, kako ga skleneta. Tako govorimo o verskem zakonu, ki je pravzaprav edini zakon.

Poročni prstan, riž, obleke... povejte mi, od kod prihaja vse to...

Vse to! Nemogoče je vedeti. Vsaka od teh navad se oblikuje skoraj vedno v nedoločnem kraju in trenutku, nastaja polagoma in se ukorenini tudi v drugih krajih.

Gre za izraze v simbolični govorici. To je, abstraktna ali duševna dejstva – ki morejo biti želja po uspehu, želja po potomcih, pripadnost drug drugemu – se morejo izraziti in razodeti na fizični, telesni ali materialni način. Ljudje to potrebujemo. Ti simboli in obredi so najbolj človeški. Dobro je, če poznamo njihov pomen in jih temu primerno izvajamo. V nasprotnem primeru se obredi spremenijo v formalnosti brez vsebine ali v okrasno liturgijo, polno praznine.

Riž, npr., je zelo mlada tradicija, uvožena iz Azije. Na vzhodu je riž simbol rodovitnosti in bogastva. Tisti, ki povzročijo rižev dež na nova poročenca, jima želijo veliko družino in obilje v vseh pogledih. V grških pravoslavnihih svatbah so pa metali mandeljne, oblite s sladkorjem ali rdeče pobarvane. To ima isti pomen in izvira od tod, ker to drevo spomladi prvo cveti.

Zakon je zakrament dveh, medtem ko so drugi zakramenti 'individualni'. Zakaj?

Dejanja Svetega Duha sta resnično deležna dva, dejanje pa stori iz obeh samo eno meso. Lahko bi govorili o spremembni dejavnosti tega zakramenta, ker ustvarja spojitve, skupnost življenja in ljubezni.

Od takrat naprej, ko se svobodno odločata za zvezo, ustvari Duh občestvo, ki ga morata postopoma uresničevati oba v teku svojega življenja v svobodi.

Je zakrament dveh v smislu, da sta prej dva, in je zakrament enega v smislu, da sta potem eno.

Zakon... se odkrije ali se gradi?

Zdi se mi, da je to najbolj zanimivo vprašanje našega časa. V XX. stoletju, zaznamovanem s filozofijo nezaupanja - predvsem nezaupanja, ki je v človeku - smo se odločili, da nanovo izumimo zakon. Že petdeset let ga poskušamo, ko trdimo: »V zakonu gre za to, da se imava rada, nihče pa nama ne sme reči, kako naj živiva, ali dajati pravila, ki bi omejevala svobodno spontanost najine zveze.«

Times je pred kratkim objavil, da je Pew Research Center (Raziskovalni center Pew) v zadnjem poročilu prišel do zaključka, da je sodobna mladina – tista, ki ima 18 let – misli precej enako: za 52% mladine je prvi cilj biti vzoren oče in doseči trajen

in zvest zakon. Ugotavljajo, da so izumi povzročili več trpljenja kot sreče. Lahko bi rekli, da je pravilno ustanovljen zakon še vedno idealen – v primerjavi s 'priložnostnim zakonom', ki ga naredi par.

Zdelo se mi je zanimivo študirati to vprašanje ob pogovorih na podlagi besedila pesmi Joahima Sabine. On pravi, da je bil prepričan, da gre za zvezde, a se je izkazalo, da gre samo za neonske žarnice. Drugače povedano, da tukaj ni skrivnosti, temveč je nekaj, kar je izdelek kulture. Prepričan sem, da zakon daleč bolj izumlja nas kakor pa mi izumljamo zakon. Zakon ima svoj poseben DNK (ADN), ki ga ni odkril človek, pač pa sama resnica o zakonski ljubezni.

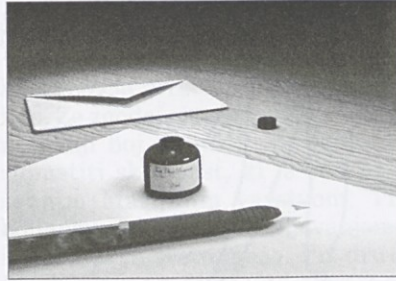
Nekoč so se 'poročali' komaj rojeni... zdaj ni več tako, mar ne?

V tem oziru smo se poboljšali, a se tudi poslabšali. Zakon je v svojem bistvu način življenja, ki naredi človeka dobrega in srečnega. Zakon je silno privlačen tak, kakršen je, kljub temu da ga vedno ogroža človeška narava, nagnjena k slabemu. Človek rad napada resnico zakona – brez slabega namena, - a jo napada in manipulira, kakor se njemu zdi.

V VIII. stoletju je bil rezultat te manipulacije sledeč: Ko krščanski misijonarji nesejo evangelij barbar-skim ljudstvom, se v Bolgariji in pri germanskih ljudstvih srečajo z navado, da poročajo komaj rojene otroke. Na ta način so prihajali do družinskih zvez in njihovih gospodarskih ali političnih koristi, da so prehiteli čas. Pri takšnih porokah ljubezen ni igrala nobene vloge. Pač pa se je to dogajalo šele v XI. stoletju, ko je krščanska teologija študirala Sveto Trojico in je znova odkrila, da je Bog večno gibanje ljubezni. Zato je tako važna ljubezen in je treba v zakonu spoštovati njeno vlogo, brez katere ni pravega zakona.

Res je, v tem spoznanju smo šli na boljše. Istočasno pa so se nam zameglili drugi pojmi, kot je osvobodilna vrednota te ustanove, ali potreba, da znamo potrpeti in 'obvladati samega sebe'. Da uresničimo v zvestobi in polnosti dani načrt, ali pa se poslužimo rušilne moči protispočetja.

Misijonar iz Afrike piše dnevniku New York Times

Dragi brat ali sestra – časnikar!

Sem navaden katoliški duhovnik. Sem srečen in ponosen na svoj poklic. Že 20 let misijonarim v Angoli.

Zelo me žalosti, da osebe, ki bi morale biti izraz božje ljubezni, prizadevajo takšne rane v življenju nedolžnih otrok. Ni opravičila za takšna dejanja. Ni nobenega dvoma, da se mora Cerkev postaviti na stran šibkih in nezaščitenih. Zato bo imelo vse, kar se bo ukrepalo za varovanje dostojanstva in ugleda otrok, vedno absolutno prednost.

Zapažam v številnih javnih obćilih, posebno pa še v vašem dnevniku, kako se na široko in kar bolešno razpisujete o tej temi. Kako se išče in raziskuje do zadnjih potankosti življenje odkritega duhovnika pedofila. Lahko je primer kakšnega iz mesta v USA od sedemdesetih let, spet drugega iz Avstralije od osemdesetih let, in potem drugi, novejši primeri.

...

Te zablode so gotovo vse obsodbe vredne!

Nekaj teh člankov je tehtnih in nepristranskih, v drugih se pa tema obravnava slabonamerno. Gre za članke polnih predsodkov in celo sovraštva.

Po drugi strani je pa čudno,

kako malo je zanimanja in poročil o tisočih in tisočih duhovnikov, ki se posvečajo delu v dobro milijonov otrok, mladostnikov in zapuščenih, na vseh koncih sveta.

Očividno za vaš časopis ni zanimiva novica, da sem moral leta 2002 prevažati po miniranih cestah veliko sestradanih otrok iz Cangumbe v Lwena (Angola), ker vlada ni bila pripravljena tega storiti, razne nevladne organizacije pa niso imele za to dovoljenja. Da sem moral pokopati na ducate otrok, umrlih med begunci in vrnjenci. Da smo rešili na tisoče življenj v Moxico, v edini zdravniški postaji na 90.000 kv. kilometrih. Da smo pomagali z dostavljanjem hrane in semen za poljedelstvo; po drugi strani pa, da smo v teh zadnjih desetih letih omogočili, da se je izšolalo čez 110.000 otrok.

Ne zanima vas, da smo z drugimi duhovniki nudili humanitarno pomoč skoraj 15.000 ljudem, ki so bili nastanjeni v gverilskih vojašnicah, katerim ni nihče dobavljal hrane potem, ko so se predali, ne vlada, ne OZN. Za vas ni novica, da 75-letni duhovnik, pater Roberto, prehodi vsako noč ceste mesta Luanda, da ozdravlja zapuščene otroke in spremlja v zavetišča, da si prezračijo pljuča od bencinskih plinov. Da poleg tega duhovniki poučujejo na stotine jetnikov brati in pisati. Da imajo drugi duhovniki, kot pater Stefano, zatočišča za otroke, ki jih doma pretepaajo in celo zlorabljaajo. Tudi ne zanima novica, da redovni brat Maia-to, pri svojih 80 letih, hodi od hiše do hiše in tolaži bolnike in obupance. Ne zdi se vam vredno pisati o tem, da je od 400.000 duhovnikov in redovnikov čez 60.000 zapustilo svojo domovino in sorodnike, da so šli služiti svojim bratom med gobavce, po bolnicah, v begunska

Brez zakonske vezi ni svobode, zatrjujete vi. Ali je to izziv?

To mi je všeč! Čeprav ne gre za izziv razuma, nam razumsko utemeljevanje tako omeji spoznanje, da se oddaljimo od lepote resničnega življenja. Saj ni mogoče skriti skrivnosti človeškega obstoja na matematične formule in na plehka razumska sklepanja. Resnica o skrivnosti človeka je za razum, zaradi njegove svobode, vedno brez smisla.

Tematiko sem zato obravnaval v soglasju z metodo, ki je ustrezala primeru, kot je bil pogovor Antoineja de Saint Exupery-ja in njegove žene Consuelo. To sta dve 'svobodomiselnih' osebi, ki pričakujeta srečo od neodvisnosti in avtonomije. Saint Exupery, kakor *Principito*, ki ga je ustvaril, potuje po različnih planetih z željo po neomejenem življenju, ko pozna toliko drugih vrtnic, enakih njegovi... Consuelo, tudi svobodomiselnih nazorov, trpi zaradi odsotnosti svojega moža in razmerij, ki jih vzdržuje s svojimi ljubavicami.

Saint Exupery končno odkrije veliko resnico: njegova vrtnica je edina, nobena ni tako dragocena kakor samo tista, kateri se je popolnoma posvetil. Samo kdor je udomačen, ve, zakaj živi. Lisjak ga pouči, da udomačiti pomeni, ustanoviti zakonsko zvezo, ustvariti vezi. Mnogi ne vedo, da je *Principito* ljubezensko pismo Antoine-ja svoji ženi, napisano iz globokega obžalovanja.

Tako je: če hočemo neodvisnost, je zakon slaba izbira. Če hočemo biti srečni, nas prav ta vez dela, kar smo, nas dela proste in uresničuje konkreten načrt. Čim bolj sem mož na mestu, bolj prost sem, čim polnejša in elegantnejša žena sem, bolj sem prosta. Življenje dokazuje, da je tako, razum pa more to samo slutiti... in potrditi. S človeškimi skrivnostmi je tako.

Prevedel Marjan Hribar

»Najbolj neverjetno
o čudežih je to,
da se dogajajo.«

G. K. Chesterton

taborišča, v sirotišnice za otroke in med sirote, katerim so starši umrli za SIDA – AIDS. Tudi ne o tistih, ki vodijo šole za najrevnejše ali ustanove za strokovno izobrazbo, ali pa delajo v zdravstvenih domovih, posebno po farah in misijonih, kjer prepričujejo ljudi, da je življenje lepo, če ga usmerja ljubezen.

Ni bilo vredno, da bi prišel med novice moj prijatelj pater Marcos Aurelio, ki je rešil nekaj mladcev med vojno v Angoli s tem, da jih je prepeljal iz Kalulo v Dando in je bil, ko se je vračal v svoj misijon, med potjo ustreljen. Tudi ne brat Francisco, ki se je napotil s petimi katekistinjami v najbolj oddaljena poljedeljska področja, da bi tam ljudem pomagali, in je na tej poti umrl v prometni nesreči; in ni vredno pisanja, da je na ducate

misijonarjev v Angoli umrlo za navadno malarijo, ker primanjkuje zdravniške pomoči. Da je druge, ko so obiskovali svoje ljudi, ubila eksplozija zakopane mine. Na pokopališču v Kalulo so grobovi prvih duhovnikov, ki so prišli v te kraje...nihče ni presegel 40 let.

Ni novica opisovati življenje 'navadnega' duhovnika pri njegovem vsakdanjem delu, s težavami in radostmi, ki jih ima, medtem ko mu življenje tiho izgoreva za skupnost, kateri je dodeljen.

V resnici ne delamo zato, da bi bili predmet novic, ampak poskušamo le preprosto oznanjati "dobro novico", tisto novico, ki se je brez hrupa pojavila na velikonočni večer.

Več hrušča povzroči drevo, ki pade, kot cel gozd, ko raste.

Nimam namena proslavljati

Cerkve in duhovnikov. Duhovnik ni ne heroj ne nevrotik. Je navaden človek in kot tak skuša hoditi za Jezusom in služiti svojemu bližnjemu. Lahko je poln bede, pomanjkljivosti in slabosti, pa tudi lepote in dobrote, kot vsak drug človek.

S tem, da se stalno in že kar obsedeno poudarja samo napake duhovnikov, se izgublja slika celote pa ustvarja žaljivo izmaličenje katoliškega duhovništva, kar me zelo žali.

Le to vas prosim, prijatelj časnikar, vaše poročanje naj bo na osnovah Resnice, Dobrote in Lepote.

To bo poplemenitilo vas in vaš poklic.

V Kristusu,

p. Martín Lasarte, s.d.b.

Prevedel Franci Markež

ZASVOJENOST z mobilnim telefonom

BOGDAN ŽORŽ

Kaj je pravzaprav zasvojenost? Odgovor na to je potreben, da bi si odgovorili na vprašanje, ali lahko in kako lahko pride do zasvojenosti z mobilnim telefonom. Naš največji pesnik France Prešeren je v sonetu *Vrbi* zapisal verz, ki bi

bil lahko uvod v vsako razumevanje zasvojenosti: »kako se v strup prebrača vse, kar srce si sladkega obeta!« Ključni problem zasvojenosti je pravzaprav (pre)velika želja po ugodju, po sreči, ki jo želimo doseči na (pre)lahek, prelahkoten način.

Pri tem se pogosto zgodi, da nas tisto, od česar si obetamo srečo, korist, ugodje - sčasoma privede v razočaranje, nezadovoljstvo - a ob tem nehote postanemo odvisni od tega »obetavnega vira sreče«, postanemo zasvojeni. Vir zasvojenosti je tako pravzaprav lahko karkoli - če si od tega obetamo preveč, če to rabimo, prakticiramo v preveliki meri, nekontrolirano!

Mobilnik je čudovitizum. Premostil je neskončne razdalje in tako zblížal ljudi, olajšal komunikacijo med njimi ... Pomislimo na poslovneže, ki z njegovo pomočjo veliko učinkoviteje opravljajo svoje delo, a so pri tem bolj svobodni, manj vezani na svoje pisarne... Pomislimo na ljudi, ki svoje delo opravljajo na terenu, pomislimo na ljudi na potovanjih, pomislimo na starejše, osamljene in bolnike... Da, mobilnik je zgodovinska iznajdba in le zakrknjen starokopitnež bi morda temu lahko oporekal!

Tudi staršem je mobilnik v marsičem olajšal svoje vzgojno delo - tudi o tem ne kaže dvomiti. Toda mobilnik povzroča lahko tudi kup težav, še zlasti v vzgoji in v odnosih med starši in otroki! Poglejmo si nekaj primerov:

1. Mobilnik nam omogoča da skoraj kadarkoli in kjerkoli vzpostavimo stik s komerkoli. Toda to lahko tudi pomeni, da nismo 'tu in zdaj', da namesto komunikacije 'tu in zdaj', ki je pristna, polna, celostna, živo izkustvo - bežimo v delne, okrnjene, in zato mnogokrat nepristne komunikacije! Da prekinjamo poln, živ odnos z nekom, ki nam je blizu - zato, da vzpostavimo neki plitev, površen odnos z drugo osebo preko mobilnika!

2. To ne vodi le k temu, da se siromaši izkušnja doživetja, izkušnja zdravega socialnega kontakta - ampak lahko vodi tudi k resnemu zmanjševanju zmožnosti za pristno, živo komunikacijo. Le v pristnem, živem in polnem sporazumevanju se lahko gradi dober osebni odnos. Otrok ali mladostnik, ki pretirano rabi mobilnik, se nauči takšne plitve, površne komunikacije - in postane nezmožen za sklepanje polnih, zdravih medosebnih odnosov. Kot 'zaljubljenec', ki na zmenku beži iz odnosa s svojo deklico v druge mobilne odnose!

3. Mobilnik omogoča, da so starši v večjem stiku s svojim otrokom, da imajo nadzor nad tem, kod hodi in kaj počne, lahko so mirnejši, otrok jih lahko seznanj, če se v odsotnosti staršev zgodi kaj nepredvidenega. Toda v tem tiči tudi past: otrok se kaj hitro nauči, da je po mobiju prav zaprav veliko lažje lagati, manipulirati, da je po mobiju pravzaprav veliko lažje 'obračati' starše - saj se ti kaj hitro uspavajo v svoji veri, da jim mobilnik omogoča skoraj totalno kontrolo nad otrokom!

4. Mobilnik lahko zelo zmanjšuje stiske otroka v negotovih, neznanih situacijah, saj mu omogoča, da pokliče in zaprosi za pomoč. To zmanjšuje njegove stiske v novih, neznanih situacijah in mu povečuje občutek varnosti. Toda otrok se lahko na to opomoč, ki mu je dostopna kadarkoli in kjerkoli, dokaj hitro navadi, in se neha truditi, da bi samostojno presojal, kaj je prav in kaj ni, da bi sam reševal svoje probleme, tudi kadar so ti povsem v okviru njegovih zmožnosti. Pretiran mobi-nadzor lahko zelo zmanjšuje samozavest, povečuje negotovost, otrok vse manj

zaupa lastni presoji, vse manj ima zmožnosti, da prevzema odgovornost - in postaja vse bolj odvisen od staršev (od drugih) ... Torej: vse bolj ODVISEN. In nenadoma ugotovimo, da ima ta odvisnost več dimenzij: otrok postaja odvisen od svojega mobilnika - pa tudi od staršev, oziroma tistih, ki lahko s pomočjo mobilnika rešujejo njegove probleme namesto njega!

5. SMS sporočila so zelo praktičen izum, ki še povečuje uporabnost mobija, saj omogoča, da naslovniku pošljemo nujno sporočilo tudi tedaj, ko ni dosegljiv, oziroma ne more uporabljati svojega mobilnika.

Toda pretirana raba SMS sili mlade k nepristni komunikaciji, brez slehernega odnosa, suhoparni, ki zelo siromaši jezik:

- KRATKA, SIROMAŠNA SPOROČILA

- POPAČENI IZRAZI, OKRAJŠAVE, TUJKE

- NESPOŠTOVANJE OSNOVNIH SLOVNIČNIH PRAVIL

Pretirana raba SMS-ov pripelje do zmanjšanja zmožnosti za normalno pisno in ustno izražanje - uporabniki se ne znajo več normalno pisno izražati, z ustnim izražanjem pa ne znajo več povedati, kar želijo, zaradi česar se povečuje nestrpnost.

Zaljubljenecema, ki si na zmenku pošiljata SMS-e, se lahko le žalostno nasmejnemo.

6. Končna slika zasvojenca z mobijem je negotov, osamljen najstnik, brez živih stikov z vrstniško družbo, asocialen, depresiven, ki se čedalje bolj umika iz realnega sveta v svoj namišljeni svet mobi-komunikacij... In - beg iz realnega v namišljeni svet je pravzaprav ključni problem vsake zasvojenosti ...

In kaj sedaj? Ali to pomeni, da je potrebno vsem otrokom vzeti mobilnike in omejiti starost, pod katero je uporaba mobilnika prepovedana? - Nikakor ne! Mobilnik je orodje, zelo uporabno in zelo koristno - toda tudi zelo nevarno! Modro je torej upoštevati izkušnjo naših prednikov, ki nevarnega orodja, kot so sekire, srpi, kose in podobno, tudi niso skrivali pred otroki. Zavedali so se, da se bodo otroci naučili dobro uporabljati to orodje le, če se ga bodo učili uporabljati dovolj zgodaj. A zavedali so

se tudi nevarnosti - in zato niso dovoljevali, da bi bilo to orodje otrokom igrača, s katero bi se nekontrolirano igrali.

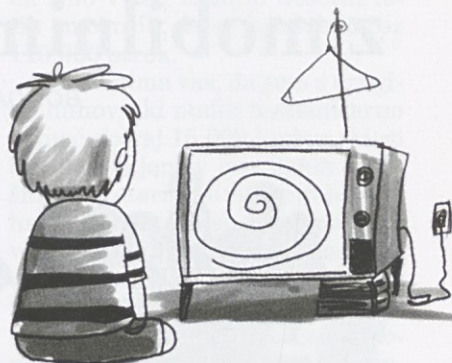
Zato: dajmo otrokom mobilnike, toda učimo jih varne, zdrave rabe in tako preprečujemo nevarnost, da bi se »v strup preobrnilo« to koristno orodje!

Iz knjige *Sodobne zasvojenosti*

ANKETA v Združenih Državah Amerike

**Starši nočejo toliko
seksa in mamil po
televiziji.**

**Raziskava je pokazala
potrebo, da bi bilo pod
nadzorstvom staršev, kar
otroci gledajo.**

WASHINGTON, aprila 2010 (ZENIT.org) - Anketa v Združenih Državah Amerike je pokazala, da so starši zaskrbljeni zaradi prizorov, ki jih otroci gledajo po televiziji. Želeli bi, da bi bila poleg njihove še kakšna druga kontrola nad prizori seksa, nasilja in drog.

To nam pove izid ankete - na slepo srečo - med 500 starši, ki jo je naročila Škofovska konferenca v Združenih Državah.

Čez 80% vprašanih je bilo zato,

OSTARELI STARŠI

Slabe volje si, ker so tvoji starši ostareli in so obremenili tvoj prenatrpan delavnik.

Zdaj imaš priložnost, da razmisliš in rasteš v ljubezni. Problem niso oni, ampak ti, ki si pozabil, kaj pomeni ljubiti. Ali imaš otrdelo srce? Ljubezen premaga vse.

Če si pomažejo obleko s hrano, če jih stane zavezati čevlje. Tak si bil ti, a oni so te kljub temu

ljubili.

Če jih stane govoriti in ponavljajo vedno isto. Tak si bil ti, a oni ...

Če imajo svojo muhavost in so bolehní. Spomni se, tak si bil ti, a oni so te kljub temu ljubili.

Če jih imaš za nekoristne, da ne razumejo novih tehnologij. Spomni se, ...

Če hodijo prepočasi in je potrebno, da si potrpežljiv, da jih pripraviš do sprehoda. Spomni se, ...

Če kričijo in so užaljeni brez povoda, spomni se tvojega javkanja, ki so ga oni prenašali. Vse iz ljubezni.

Če ti porečejo, da ne marajo več živeti, ker so za v napoto. Razumi! Pokažejo ti svojo bolečino, ker čutijo, da so ti odveč. Tu imaš priložnost, da dokažeš z ljubeznijo, da so oni dar, ker jih ljubiš. Oni te učijo, kako je treba ljubiti.

Spomni se, da še ni dolgo, ko si bil majhen in so ti oni stali ob strani. Iste stvari, o katerih se pritožuješ, si delal ti in oni so vse razumeli. Ali veš, zakaj? Ker so te ljubili.

Poslanstva tvojih staršev do tebe še ni konec. Ne boj se! Jaz ti stojim ob strani. Nauči se razumeti, kar bi ti rekli v luči mojih naukov in boš imel mir. Tako bi ti rekel tvoj Gospod in Odrašenik Jezus Kristus.

Prevedel Marjan Hribar

da bi bilo več kontrole nad javnimi občili, ki imajo v programih prizore nasilja, seksa, uživanja mamil in prekomernega pitja alkohola ter prostaškega govorjenja.

Posebno so bili zaskrbljeni zaradi prikazovanja uživanja mamil in alkohola, ker večina sistemov ocenjevanja vsebin tega ne upošteva.

Anketa je pokazala, da tudi starši sami nadzorujejo programe, ki jih njihovi otroci gledajo. Čez 90% staršev je opisalo domača pravila, ki jih za to uporabljajo.

Okrog dve tretjini jih je izjavilo, da bi bila domača kontrola učinkovitejša, če bi razpolagali s sledečimi pripomočki:

Imeti jasna navodila, kako uporabljati te kontrole, z možnostjo, da se blokirajo neprimerne oglasi. Pa da bi bilo več javnih občil, ki bi imeli te kontrole že vključene v svoje programe.

Starši se tudi obračajo na podjetja, ki vodijo javna občila, da bi pomagali pri prizadevanju, da se zavaruje otroke. Tri četrt staršev je mnenja, da bi ta podjetja lahko naredila veliko več v tem smislu.

58% staršev sodi, da bi tudi vlada morala v to poseči.

Člani Škofovske konference so na podlagi izida ankete pripravili vrsto priporočil:

Prosijo, naj sistem ocenjevanja vsebin ne zajame samo prizorov nasilja, seksa in neprimerne govorenja, ampak tudi uživanje prepovedanih drog in pretirano uporabo alkoholnih pijač in tobaka.

Poziva tudi, naj politiki in vodstvo radio in TV oddajnih postaj pripomorejo, da se razvijejo sredstva, ki bi služila staršem in drugim gledalcem TV, da blokirajo nezaželjene oglase in naj podpro pobude, da se izpopolnijo kontrole, ki jih lahko uporabljajo starši doma.

Monsignor Gabino Zavala, predsednik Komisije za komunikacije, je pa izjavil: »Prehod naše države na digitalno televizijo je odlična priložnost, da se nudi otrokom še dodatna zaščita.«

Prevedel Franci Markež

V ulici blizu mestnega središča se je zbrala skupina vernikov. Stiskali so se v majhnem prostoru in z velikim zanimanjem poslušali božjo besedo, z navdušenjem prepevali in z zaupanjem molili.

Mimo je prišel mladenič in radovedno pokukal skozi priprta vrata. Zelo je bil presenečen nad preproščino prostora in nad navdušenostjo ljudi. Potrepljal je najbližjega in ga vprašal, kdo so in kaj delajo. Pojasnil mu je, da so kristjani in da se v tej cerkvi zbirajo k bogoslužju.

Fant je še večkrat prišel v skromno cerkev in bil prisoten pri bogoslužju, čeprav ni razumel, kaj to pomeni. Nekega dne pa je rekel:

»Pridružil se vam bom, kajti z vami je Bog.«

Ali oče laži zmeraj laže?

ALOJZ REBULA

Ko je hudič odhajal iz obse-
dencev, ki jih je Kristus oz-
dravil, in pri tem kričal: »Ti si
Božji Sin!«, gotovo ni lagal. Izrekal
je temeljno resnico krščanstva. Je
morda govoril resnico tudi pri drugi
skušnjavi vrh gore, ko je rekel, da so
vsa kraljestva sveta njegova in da jih
daje, komur hoče? Kristus bi mu bil
lahko rekel: »Figo so tvoja«, a ga je
samo zavrnil z navedkom iz Svetega
pisma.

Če se človek ozre na minulo 20.
stoletje, na vso hudičerijo v njem, na
vse njegove laži in nasilje, na vso
prelito kri v njem, ima vtis, da je bilo
to stoletje bolj satanovo kot božje.
Sicer pa bi se lahko satan potrkal po
prsih: »Mar me za Kneza tega sveta
ne razglašča samo Sveto pismo?«

Katoliška teologija v pokoncilij-
skem optimizmu obstoja satana ni
izpostavljala, čeprav je v evangelijih
večkrat omenjen. Našel se je celo
švicarski teolog, ki je napisal knjigo,
da bi dokazal, da hudiča ni. Toda pa-
pež Pavel VI. Je nedvoumno opozoril
nanj z znano izjavo, da je začel v sve-
tišče Cerkve vdirati 'satanov dim'.

Kogar ta tema zanima, ima da-
nes na voljo novo knjigo, ki je prav-
kar izšla, delo znanega p. Amortha,
ekorcista v rimski škofiji, z naslovom
*Memorie di un esorcista. La mia vita
in lotta contro Satana* – Eksorcistovi
spomini. Moje življenje v boju s sa-
tanom.

Ni je kriminalke, ki bi tako priteg-

nila kot ta dvoboj z nosilcem teme.
Še en eksperimentalni dokaz za ob-
stoj tiste nadnarave, ki jo hoče mo-
derni civilizacija ignorirati.

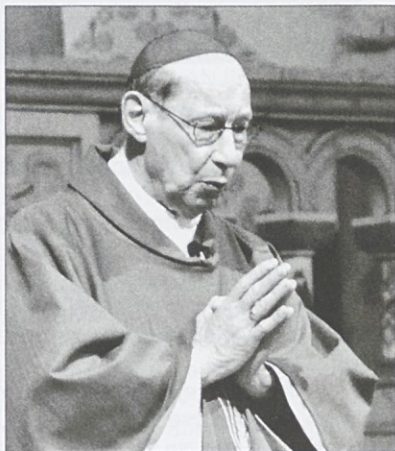
Naj v zvezi s tem navedemo izjavo,
ki jo je p. Amorth 10. marca v intervjuju
dal časnikarju Ansaldo v levičarski »La
Repubblica« z naslovom *Jaz, eksorcist,
in hudič v rimski Cerkvi.*«

Izjava je nenavadno drastična,
toda če jo je povzela Andreottijeva
revija *30 Giorni*, jo lahko povzema tu-
di Družina.

Glasi se takole: »Papež v polnosti
verjame v prakso osvobajanja od zla.
Kajti hudič stanuje v Vatikanu. Sem
v zaupnih odnosih z osebami, ki to
potrjujejo. Seveda je težko najti do-
kaze. Vsekakor vidimo posledice. Kar-
dinali, ki ne verujejo v Jezusa, škofje,
ki so povezani s hudičem. Kadar
govorimo o 'satanovem dimu' v svetih
sobanah, je vse res. Tudi te zadnje
zgodbe o nasilju in pedofiliji.«

Iz Družine

Visoka obletnica mašništva Škof A. Edward Pevec

Drugega maja 2010 je v cle-
velandski cerkvi sv. Vida
na Lovšetovi cesti potekala
velika slovesnost: škof A. Edward
Pevec je s daritvijo sv. maše ob-
hajal 60 let svojega mašniškega
posvečenja.

Cerkev je bila napolnjena do
zadnjega sedeža; več kot 700 ljudi
se je odzvalo povabilu župnika g.
Božnarja, ki je gostil nekdanjega
farana, učenca in kaplana fare Sv.
Vida.

Procesija pred škofom je bila
dolga: njegovi sorodniki, farni
odborniki, narodne noše, minis-
tranti in duhovniki. Škof Pevec
sam je na poti do oltarja pozdravljal
svoje prijatelje in znance, kar ga
je privedlo do oltarja malo pozno;
a to poseblja škofa Pevca: vedno

v stiku s svojimi verniki, vedno
prijazen in vedno z nasmehom na
ustnicah, z žarkom veselja v očeh,
s prijazno besedo.

Škofa so ob oltarju pozdravili
predstavniki odbora fare Sv. Vida,
župnik g. Jože Božnar in otroci
slovenske šole. Cerkevni zbor mu
je zapel pesem *Gospodov mašnik
bod' pozdravljen!*

V svoji pridigi je imel prevzvi-
šeni škof Pevec eno samo temo,
ki jo je vedno znovno ponovil:
naj nam bo Jezus vsakdo, ki ga
srečamo in mi Jezus vsakemu
drugemu. Povedal nam je zgodbo:
Ko je bil kot kaplan prestavljen iz
fare Sv. Vida na Borromeo College,
so mu otroci v šoli podarili majhen
Jezusov kipec, ki še vedno stoji na
njegovi mizi. Spodaj tega kipca
so napisane besede: *Thank you,
Father Pevec, for being Jesus to
us.* (Hvala gospod Pevec, da ste
bili za nas Jezus.) In vsi njegovi
sorodniki, prijatelji, znanci, sošol-
ci, somašniki, duhovniki in škofje,
so bili Jezus njemu.

Ob koncu je povedal: Bila so
sijajna leta. *It has been great sixty
years.*

Po maši so se farani in prijatelji
zbrali v dvorani za prijazno in
veselo srečanje, pogovor in lepe
slovenske melodije. Bil je sijajen
dan!

mch - Iz časopisa
Slovenski ameriški časi

Petdesetletnica smrti škofa Rožmana

Škof Rožman v vojni in revoluciji

ANTON DROBNIČ (1)

»Teško je biti danes škof!« je vzkliknil ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman komunističnemu odposlancu, ki ga je leta 1943 vabil in prepričeval, naj gre na Dolenjsko in se sestane z vodstvom komunistične revolucije. »Križa teža in plačilo« pa je bilo škofovo geslo, ki si ga je izbral pri posvetitvi 14 let prej. Spričo svojega poznavanja sveta in slovenskega človeka je slutil in pričakoval, da bo njegova škofovska služba težka. Bila je zelo težka!

Živimo v času, ko se Evropa začne javno in glasno zavedati, da je v 20. stoletju poleg fašizma in nacizma evropsko krščansko civilizacijo in človeška življenja napadel in uničeval tudi komunizem. Trije nečloveški totalitarizmi, od katerih je bil najstarejši in najbolj nevaren ravno komunizem. Fašizem in nacizem sta bila nacionalno omejena, obnorela sta samo posamezne narode. Komunizem je bil vseevropski, še več, bil je svetovno organizirana teroristična organizacija. Fašizem in nacizem sta izhajala in se vzdrževala iz posameznih zunanjih, politično določenih vzgibov in ciljev, kot je vzvišenost in nadvlada nad drugimi narodi, nad drugimi rasami. Komunizem je izhajal in se skliceval na notranjo težnjo vsega človeštva po pravičnosti, enakosti in svobodi. Zato je bil bolj globok in prepričljiv, zato je bil bolj trdovraten in nevaren, zato sta se po njem zgledovala in se pri njem učila druga dva totalitarizma v prejšnjem stoletju. Fašizem in nacizem sta se širila zlasti z zunanjimi

sredstvi, predvsem z grobo močjo. Komunizem se je razširjal in utrjeval zlasti z notranjim prepričevanjem, z lažjo in prevaro. Zato je njegova nevarnost in pogubnost bila manj vidna in težje spoznavna.

Škof Rožman se je rodil 9. marca 1883 v vasi Dolinčice v župniji Šmihel pri Pliberku na Koroškem. Ob začet-

Z Evarhističnega kongresa, ob sprejemu papeževega legata kardinala Avgusta Hlonda

ku 20. stoletja je bil dijak na gimnaziji v Celovcu, kjer je maturiral leta 1904. Študij je nadaljeval v celovškem bogoslovju in bil leta 1907 posvečen v duhovnika. Kratek čas je bil kaplan v Borovljah, nato pa je od leta 1909 nadaljeval teološke študije na Dunaju do doktorata leta 1912. Nato je bil dve leti prefekt v malem semenišču v Celovcu, septembra 1913 pa je postal profesor cerkvenega prava in moralke na celovškem bogoslovju, kjer je bil do konca prve svetovne vojne. Jeseni 1919 je postal profesor cerkvenega prava na Teološki

fakulteti ljubljanske univerze. Kot ljubljanski pomožni škof s pravico nasledstva je bil v škofa posvečen julija 1929, redni ljubljanski škof pa je postal 1. avgusta 1930 po odstopu škofa Antona Bonaventure Jegliča.

Škof Rožman je bil pravi sin slovenskega naroda. Zrasel je v izrazito kmečkem kraju, kot je tedaj bila velika večina slovenskih krajev. Vzgojen je bil v verni in številni družini, kot so tedaj bile skoraj vse slovenske kmečke družine. Gimnazijo in bogoslovje je končal v narodnostno mešanem Celovcu, ki je že tedaj postajal središče nemške nacionalistične nestrpnosti. V Celovcu in okolici je tudi delal kot duhovnik in profesor razen nekaj let na doktorskem študiju na Dunaju, kjer je lahko spoznal tudi mondenost in širše dimenzije nemške in tudi slovenske politike in kulture. Razmere v osrednji Sloveniji je še bolje spoznal, ko se je po prvi svetovni vojni pred naraščajočim nemškim nacionalizmom umaknil v Ljubljano in v času, ko se je mesto moralo od srednje Evrope obrniti na pol turški Balkan in je deset let predaval cerkveno pravo ter duhovno spremljal delovanje slovenskih Orlov. Zato lahko rečemo, da je leta 1930, ko je postal ljubljanski škof, Rožman poznal življenje in imel znanje, da je delal in napredoval tako, kot je tedaj napredoval ves slovenski narod.

Za rimskim pesnikom bi lahko rekli: *Nič slovenskega mu ni bilo tuje!*

In tudi kot škofu nič slovenskega ni bilo prizaneseno! V letih pred drugo svetovno vojno je kot škof hodil po poti papeških socialnih okrožnic, miril nasprotja, oznanjal in utrjeval vero. Nasprotoval in svaril je Slovence pred vsemi tremi totalitarizmi. Še posebej je opozarjal na pogubnost najbolj nevarnega boljševiškega nasilja, ker je Stalinov komunizem tudi v Sloveniji imel avtentične in zagrizene organizatorje in izvajalce

terorja, kakršnih fašizem in nacizem med Slovenci nista nikoli imela. Da bi pred bližajočimi se svetovnimi viharji utrdil versko in narodno zavest slovenskih katoličanov je leta 1935 v Ljubljani izvedel Evhariistični kongres za Jugoslavijo, leta 1939 sedmi mednarodni Kongres Kristusa Kralja in malo pred vojno leta 1940 pomembno škofijsko sinodo. Izdal je Zakonik ljubljanske škofije in Pastoralne inštrukcije ljubljanske škofije. Podpiral je delovanje Katoliške akcije, Marijinih družb in drugih verskih organizacij, po ukinitvi Orla v času kraljeve diktature je podpiral tudi fantovske odseke in dekliške krožke pri slovenski Prosvetni zvezi.

Škof Rožman torej ni dremal, ves je bil v akciji. Takoj pa je treba poudariti, da je bil delaven duhovnik in škof, ne pa politik. Morda bi bilo komu ljubše reči, da je bil premalo politik ali da je kot politik bil naiven. Če je bil v hudih razmerah vojne in revolucije premalo politik ali če je bil v zmedi časov politično naiven, je treba upoštevati, da politika ni bila njegov poklic, ne njegovo poslanstvo in ne njegova odgovornost. Če je po sili vojnih in revolucionarnih razmer zaradi fizičnega ali moralnega umanjkanja drugih, ki so bili k temu prvi poklicani, moral kdaj delovati politično, je to naredil, kakor je pač vedel in znal. S takšnega stališča je treba ocenjevati njegova politična dejanja. Svoj duhovniški poklic, svoje duhovno poslanstvo in škofovsko službo Kristusovega namestnika in tudi svoje slovenstvo pa je škof Rožman razumel in izvrševal z vso resnostjo in polno odgovornostjo do Boga in do ljudstva, ki mu je bilo zaupano.

Zaradi gorečnosti za Cerkev in narod je škof Rožman že pred drugo svetovno vojno doživljal hudo nasprotovanje upornikov znotraj Cerkve in napade sovražnikov zunaj nje. Znotraj Cerkve so mu nasprotovali zlasti krščanski socialisti in Kocbekovi prijatelji, ki so vsebinsko, pogosto pa tudi formalno že bili tako tesno povezani s komunisti, da je bilo težko opaziti mejo med njimi. Zunaj Cerkve so Rožmanu nasprotovali zlasti mogočni in ošabni liberalci, za katerimi so stali maloštevilni in skriti, ven-

dar dobro organizirani in opremljeni komunisti iz boljševiške internacionale. Tako ob krščanskih socialistih kot za liberalci so torej glavni voditelji in navdihovalci proti slovenskim vernim množicam že pred drugo svetovno vojno bili boljševiški komunisti. Škofu Rožmanu zato življenje in delo že pred vojno ni bilo lahko.

Aprila 1941 pa se je življenje škofu Rožmanu tako kot vsem Slovencem podrla. Trije sovražniki iz fašistično – nacističnega totalitarnega tabora so

nemških sovražnikov (deutsche feindliche). Med razlogi je navedeno, da je sodelavec zagrebškega škofa dr. Alojzija Stepinca in prijatelj poljskega kardinala Hlonda, katerega spise o divjanju Nemcev v zasedeni Poljski naj bi dal prevesti in tiskati. Ni odveč omeniti, da na tem seznamu nemških sovražnikov ni bilo Edvarda Kardelja, Edvarda Kocbeka, dr. Josipa Vidmarja in drugih voditeljev iz nacizmu sorodne in zavezniške totalitarne skupnosti komunistov.

Na Stadionu v Ljubljani ob Evhariističnem kongresu I. 1935: Množice se razhajajo.

Slovenijo razkosali na tri dele, ki se med seboj niso mogli povezovati in usklajevati. Ta razdelitev in izolacija treh delov matične Slovenije, edinstvena v tedanji Evropi, je bila največja nesreča tako za narod kot za Cerkev. Tudi ljubljansko škofijo, ki jo je vodil škof dr. Gregorij Rožman, sta si razdelila italijanski in nemški okupator. Škofu je realna oblast ostala samo na ozemlju pod italijansko okupacijo. Na ozemlje svoje škofije pod nemško oblastjo škof Rožman vse do konca vojne ni imel dostopa. Ta del škofije je začasno upravljal celovski nemški škof.

V dveh zvezkih ciklostiranega priročnika, ki ga je nemška obveščevalna služba tik pred vdorom v Jugoslavijo pripravila za napadalce, je škof bil Rožman dvakrat uvrščen na seznam

Oba okupatorska režima tako fašizem kot nacizem sta izšla iz socialističnega hleva in sta zato oba bila goreča nasprotnika vere in zlasti katoliške Cerkve. V dejanskih postopkih in dejanjih pa je bila vsaj v začetku okupacije znatna razlika. Nemci so takoj prepovedali slovenski jezik in vse slovenske ustanove ter izgnali večino duhovnikov, profesorjev in drugih slovenskih izobražencev. Italijani so obljubili neke vrste narodno kulturno avtonomijo, pustili so slovensščino tako v šoli kot v cerkvi in Slovencev niso izganjali. Zato se je v Ljubljano že v prvih dneh okupacije zgrnila množica beguncev z nemškega okupacijskega območja, zlasti s Štajerske, pa tudi Judov iz Zagreba.

Razlika se je pokazala tudi v rav-

Pred 105 leti je bila ustanovljena prva popolna slovenska gimnazija v zavodu sv. Stanislava

J. DOLENC - 2. del

nanju okupatorjev v razmerju do škofov na okupiranem ozemlju, pa tudi v ravnanju škofov v razmerju do nove okupatorske oblasti. To razliko je treba poudariti in razumeti zlasti zaradi stalnega zoperstavljanja mariborskega škofa Tomažiča nasproti ljubljanskemu škofu Rožmanu, kar je priljubljen šport boljševikov in krščanskih socialistov vse od vojnih časov do danes.

Prvo vidno dejstvo je, da so Italijani izrecno zahtevali predstavitev ljubljanskega škofa Rožmana. Ko se Rožman za njihove zahteve ni zmenil, so zagrozili, da bodo njegovo odsotnost šteli za sovražno dejanje. Nemci nasprotno niso hoteli imeti nobenega stika s slovenskim katoliškim škofom.

Tudi zadržanje obeh škofov je bilo zelo različno. Mariborski škof dr. Ivan Jože Tomažič je že prvi dan nemške okupacije pohitel v Celje, da bi vzpostavil stik z nemškim vojaškim poveljnikom, vendar ga ta ni hotel sprejeti. Drugi dan je prav tako brez uspeha poskusil dobiti stik z nemško upravno oblastjo. Tudi tretji dan je še poskušal. Brez uspeha se je vrnil v Maribor. Nemci so medtem že zaprli ali izgnali skoraj vse duhovnike, zato mu ni preostalo drugega, kot da se je zaprl v svojo škofijsko hišo. V želji, da bi mogel kaj pomagati, je celo poskušal vstopiti v nemški Heimatbund in k temu pozval še nekaj preostalih slovenskih duhovnikov.

Drugače je bilo v Ljubljani. Škof Rožman se je po prihodu Italijanov zaprl v svoj dvorec in tam več kot teden dni kljuboval zahtevi nove italijanske oblasti, naj se jim predstavi. Njegovi svetovalci, znanci in politiki pa so ga rotili, naj se predstavi okupatorju, saj drugače ne bo mogel ničesar storiti za množico ilegalnih beguncev z nemškega okupacijskega območja in za več sto Judov, ki so v Ljubljano pribežali iz Zagreba. To ga je nazadnje prepričalo, da je po devetih dneh okupacije zapustil svoj dvorec in odšel do italijanskega visokega komisarja Emilia Graziolija.

Na predstavitvi knjige »Rožmanov proces« v Mariboru je soavtor knjige zgodovinar dr. France M. Dolinar razliko med položajema obeh škofov opisal z besedami, da škof Tomažič

Dne 21. septembra 1905 je škof Jeglič zavod slovesno blagoslovil in odprl. Ob tej priložnosti je lahko s ponosom obrnil besede apostola Pavla nase in na nasprotnike, ki so mu oprekali, da mu pri gradnji zavoda ni šlo le za slovensko stvar: »*Slovinci so, jaz tudi: Slovenski narod ljubijo, jaz tudi. Za korist Slovencev delajo, jaz tudi, morda več kot oni!*«

Z dograditvijo zavoda in odprtjem gimnazije - v prvem razredu je bilo 69 učencev, 27 učencev pa v pripravnici - pa težav ni bilo konec. Avstrijska vlada zavodu niti imena gimnazija ni dovolila, marveč samo 'Privatni učni zavod za gimnazijske predmete', kaj šele pravico javnosti in enakopravnosti z nemškimi razredi. Za odobritev vsake slovenske učne knjige se je bilo treba bojevati do obupa, za vsako posebej je moral škof Jeglič posredovati pri predstavnikih deželne oblasti ali pa se odpraviti do ministrstva za uk in bogočastje na Dunaju. Razvojna pot prve popolnoma slovenske gimnazije je bila v resnici trnova. Gimnazija se je razlikovala od državnih takoj od začetka tudi po popolnoma slovenskem poslovanju in uradovanju. Državne gimnazije so imele tedaj slovenske vzporednice samo v I. in

II. razredu. Gimnazija z vsem poukom samo slovenska, poslovanje samo slovensko! Tako uveljavljanje doslej zatirane slovenščine oblastem prav gotovo ni bilo po volji. Kadar so doslej slovenski profesorji predlagali rokopise slovenskih učnih knjig v odobritev, so dobivali od ministrstva odgovor: »*Saj nimate slovenskih gimnazij; čemu vam bodo slovenske knjige!*« Kadar so pa slovenski poslanci zahtevali, naj se slovenski jezik razširi tudi na višje razrede, so jih odpravljali z izgovorom: »*Saj nimate slovenskih učnih knjig, kako boste poučevali v slovenskem jeziku!*« Jeglič je znal odpraviti tudi težavo, ki je nastala zaradi pomanjkanja slovenskih knjig. Na njegovo pobudo je Slovensko profesorsko društvo v Ljubljani prevzelo skrb za pisanje slovenskih učnih knjig, Jeglič pa ga je pri tem podpiral in omogočil natis in izdajo cele vrste slovenskih učbenikov. Ko so nastale težave zaradi pouka grščine v slovenščini in šolska oblast ni dovolila uvedbe še ne odobrene grške vadnice za III. razred in latinskih učbenikov za IV. razred, se je Jeglič odpravil na Dunaj do ministra grofa Sturgkha, pri katerem je posredoval. Z Dunaja je brzojavil v zavod: »*Začnite vse slovensko!*«

ni imel izbire, škof Rožman pa je bil pred izbiro. Odločil se je za stik z začasno okupatorsko oblastjo, da je pri njej lahko posredoval za štajerske in gorenjske begunce, med katerimi so bile tudi stotine duhovnikov, učiteljev, profesorjev in drugih, ki jih nekateri cenijo na 17.000 oseb, pa za stotine hrvaških Judov, za pravoslavne na Hrvaškem, za internirance in zapornike in za vse druge, ki so bili potrebni njegove

pomoči. Njegova izbira je bila težka, nedvomno pa prava in za slovenski narod dragocena: Nikomur - razen njemu samemu - ni škodovala, mnogim je rešila življenje, jih spravila iz zapora ali koncentracijskega taborišča nazaj v domovino, mnoge pa je zadržala, da jih niso vrnili domov, kjer jih je čakal uničevalni nacistični stroj. To je bila izbira velikega škofa, ki je sebe žrtvoval za druge!

Prihodnjič dalje

Tako se je gimnazija prebila do prve mature; s šolskim letom 1912/13 je postala popolna. Ko se je Jeglič udeležil poslovnega večera prvih abiturientov, je bil lahko upravičeno vesel in ponosen. Če se je zavedal ali se ni, priznati moramo: Izvojeval je politično zmago na Dunaju in slovensko zmago doma: ustvaril je prvo slovensko gimnazijo s slovenskimi učnimi knjigami in s slovenskim učnim jezikom. »To je mogel samo človek, ki je bil tako globoko prepričan o moči in vrednosti slovenske besede in slovenske misli, slovenske kulture in slovenskega zna-

Prihod partizanov v Ljubljano 9. maja 1945

Gornja fotografija je reprodukcija iz monumentalne knjige STO LET ZAVODA SV. STANISLAVA. Prav tako napis pod sliko »Prihod partizanov v Ljubljano 9. maja 1945.« Na predhodni strani knjige pa je fotografija enakega formata s kolono vrnenih domobrancev, ki korakajo skozi Šentvid proti Zavodu sv. Stanislava. Napis pod tisto fotografijo pa se glasi: »Prihod vojnih ujetnikov v Šentvid«. Če povemo, da je besedilo te monumentalne knjige o Škofovih zavodih uredil zgodovinar dr. France M. Dolinar, vodja nadškofijskega arhiva v Ljubljani, bodo bralci Duhovnega življenja lahko razumeli, kaj je hotel z besedilom pod fotografijama povedati. Ubogi škof Jeglič!

čaja. Iz te vere je zrasel zavod za vzgojo 'mladeničev slovenskih', kakor je Jeglič sam dejal. Res, gimnazijo so mu narekovali najprej etično verski razlogi; a ob teh slovenstva nikoli ni pozabil, nikoli omalovaževal. Vprašanje močne verske zakoreninjenosti je bilo njemu tako tesno povezano z resničnim slovenskim čutenjem, da mu je pomenila zvestoba veri tudi zvestobo narodu, jeziku, domu. Pomenila mu je etični temelj vse osebne in narodne rasti« (Jakob Šolar, Vzgojiteljska osebnost nadškofa Jegliča; Pedagoški zbornik Slovenske šolske matice, Ljubljana 1937, str. 34).

Dne 8. januarja 1914 je bila z odlokom ministrstva za uk in bogočastje priznana gimnaziji za stalno pravica javnosti kakor tudi pravica zrelostnih izpitov in izdajanja državnoveljavnih zrelostnih spričeval.

Komaj je zavod zapustil drugi letnik abiturientov, se je začela prva svetovna vojna. Zavod so spremenili v vojaško bolnišnico, za dijake je nastala taka stiska za prostore, da je večkrat grozila nevarnost, da bi morali s šolo nehati. Ta stiska se je še povečala, ko je zavod sprejel leta 1915 okoli 70

beguncev iz goriške slovenske gimnazije. Večina teh gojencev je v zavodu opravila tudi maturo, med njimi je bilo 20 gojencev, ki so pozneje kot duhovniki v dobi fašizma vztrajali med trpečim primorskim ljudstvom in mu stali ob strani. Vojska je zahtevala od zavoda mnogo žrtev. Skoro vsi učenci od 6. do 8. razreda so bili v vojni službi; skupaj jih je bilo 83 pod orožjem in mnogi med njimi se niso vrnili s fronte. Škofijska gimnazija visoko dvignjene - zastave slovenstva ni povsila niti v času svetovne vojske, ko je bilo poudarjanje slovenstva nevarno.

Razumljivo je, da je zavod z navdušenjem pozdravil konec vojne. Narodna vlada Slovenije je z odlokom z dne 27. novembra 1918 izdala navodila, kako prilagoditi pouk novim razmeram. Na vseh gimnazijah naj se uvede slovenščina kot učni jezik za vse predmete. Škofijska gimnazija te spremembe ni skoro nič občutila, ker je že od vsega začetka imela slovenski učni jezik. Prav zdaj se je izkazalo, kakšnega pomena je bila škofijska gimnazija za poslovenjenje vseh drugih državnih gimnazij in sorodnih srednjih šol

na slovenskem ozemlju. Ko se je 6. decembra 1919 od zavoda poslovil dolgoletni ravnatelj dr. Gnidovec, se mu je Višji šolski svet v Ljubljani zahvalil za zasluge za slovensko šolstvo in med drugim v pismu zapisal: »S svojim delom ste ustvarili pogoje, da se je doseglo tudi na državnih zavodih še pod staro Avstrijo poslovenjenje nekaterih učnih predmetov in da ob nastopu nove dobe ... popolno poslovenjenje ni zadelo na bistvene ovire. Brez škofovih zavodov s slovensko gimnazijo in brez Vašega dela bi bilo ob popolnem pomanjkanju učnih knjig v sedanjih gospodarski in tiskarski krizi to poslovenjenje kratko in malo nemogoče.«

Te hvaležnosti do zavodov in gimnazije pa ni poznal čedalje bolj se pojavljajoči jugoslovanski centralizem, ki je gimnaziji odrekel v trdem boju pridobljene pravice glede na izpite in enakopravnost z državnimi gimnazijami. Od leta 1922 do leta 1930 je moralo ravnateljstvo pred vsako maturo nastopati grenko pot moledovanja, da si ohrani dotedanje pravice. Vedno je bil škof Jeglič tisti, ki je s pismenim ali

osebnim posredovanjem odstranil nevarnost.

'Jugoslovanski fenomen' je imenoval škofijsko gimnazijo nedavno umrli predsednik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti dr. Grga Novak, ki je bil večkrat ministrski odposlanec pri maturi. »Ne vem, čemu naj se bolj čudim: pedagoškimi metodam profesorjev in njihovemu odnosu do dijakov ali suverenemu znanju učne stvarine, ki jo obvladajo dijaki na vseh področjih; naj gre za narodno ali občo zgodovino, za domačo -in svetovno književnost; občudujem jih, s kakšno lahkoto prevajajo težka besedila grških, latinskih in nemških klasikov.« To priznanje je še potrdil, ko je pregledoval domače in šolske naloge in se razgledoval po zunajšolski dejavnosti dijakov, kot so bile Domače vaje in Palestra s svojimi številnimi krožki (literarni, dramski, socialni, abstinentski, telovadni, znanstvenoapologetski, ciril-mededijski ali slovanski, glasbeni, manjšinski).

Leta 1930 je zavod proslavil dva jubileja: 28. maja 80-letnico svojega ustanovitelja nadškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča. Visoka leta so omogočila ustanovitelju, da se je v najbolj usodnih dneh, ko je šlo za obstoj gimnazije, izkazal tudi za njenega ohranjevalca in branitelja. Ob tej priložnosti se je Jeglič poslovil od svojih najljubših sinov, kot je navadno imenoval zavodske gojence, poslovil se je s solzami v očeh in jim še zadnjikrat spregovoril: »Vedno sem prosil Boga, naj mi da priložnost, da bom mogel veliko delati, prosil ga pa tudi, naj mi da moči, da bom delo zmagal. Nevarnih in težkih del sem se lotil. Zavod, moja ljubezen, dosti bolečin, pa tudi dosti veselja sem imel z njim. Dolgo sem ga nosil v srcu. V Lurdu sem iskal nasveta pri Materi božji, v Rim sem šel in se posvetoval s papežem Leonom XIII. in mu razodel svoje namene. Ta mi jih je tudi blagoslovil. Zavod stoji, zidali pa so ga duhovniki in slovensko ljudstvo in nihče drugi. Bog mu je dal uspehov, da je eden najboljših zavodov. Če grem po deželi, mi je

v veliko veselje: dobrega zdravnika najdem in zvem: v zavodu je bil; najdem dobrega duhovnika in zvem: v zavodu je bil; naletim na kulturnega delavca in sem vesel, ko zvem, da je bil tudi v zavodu.«

V začetku šolskega leta 1930/31 pa je zavod dne 21. septembra slovesno proslavil svoj srebrni jubilej. Ob tej priložnosti je zavod sprejel veliko čestitk in voščil z željo za nadaljnji napredek, poudarjeno pa je bilo, da se bo zgodovina slovenskega šolstva morala vedno s hvaležnostjo spominjati, da je nadškof Jeglič z ustanovitvijo prve popolne slovenske gimnazije ustvaril temelj slovenski gimnaziji sploh in si za slovensko šolstvo pridobil trajnih zaslug. Zavod je ob svojem jubileju izdal obsežen spominski zbornik *Ob srebrnem jubileju*, iz katerega je natančno razvidno petindvajsetletno delo gimnazije in hiše.

Po tem jubileju so bile zavodu začrtane jasne smernice za naslednja leta in bi uspešna nadaljeval delo, če ga ne bi tako nenadoma in nasilno pretrgala vojna. Vsi njegovi prebivalci, predvsem profesorji in dijaki, so trepetali, kaj bo s šolo, kaj z zavodom, ki jim je bil vsem pri srcu kakor pravi dom. Kakor strela z jasnega ga je zadela nemška surovost. Bilo je ob petih popoldne 28. aprila 1941, ko je naduti gestapovec Novak, domačin iz Domžal, a izšolan v svojem nastopu v Hitlerjevi Nemčiji, sklical učiteljski in vzgojni zbor ter z rezkim glasom oznanil, da mora biti zavod v teku ene ure prazen. Ravnatelju Brezniku so za trepetale ustnice, je pozneje pripovedoval profesor Šolar, izstopile so mu oči in je poskusil posredovati, češ da je pozno in da dijaki nimajo nobenih zvez več za ta večer, naj bi odložili izpraznitev do naslednjega jutra. Toda še preden je izgovoril do konca, ga je Novak nahlulil, kakor zna samo surovež gestapovskega kova. Obzirni, vljudni in rahločutni Breznik je onemel, po vsem telesu se je tresel, tresle so se mu roke in ustnice, kakor da je doživel pravi živčni sunek. Medtem so profesorji, prefekti in dijaki pobrali nekaj najnujnejše obleke in knjig in se

morali umakniti iz zavoda, kjer je vse drugo postalo plen okupatorja. Oropana in obubožana škofijska gimnazija je dobila začasno streho pri uršulinkah v Ljubljani, dijaki pa v še nedograjenem Baragovem semenišču.

Dne 5. junija 1945 je škofijska klasična gimnazija prenehala delovati.

Štiridesetletni obstoj zavoda in gimnazije je popolnoma opravičil upanja, ki sta jih vanju stavila ustanovitelj in slovensko ljudstvo. Od ustanovitve do zadnjega šolskega leta 1944/45 je bilo v zavodski gimnaziji 3.136 dijakov, maturo pa je naredilo 742 dijakov. Od teh se jih je posvetilo duhovniškemu poklicu 271, drugi so bili pravniki, profesorji, zdravniki, veterinarji, ekonomisti, ekonomski inženirji raznih strok, častniki in novinarji ter visoki uradniki raznih ustanov.

Zgodovina doslej še ni pravično ocenila pomena škofijske klasične gimnazije za slovenski jezik in šolstvo in sploh za slovensko kulturo, ne dela njenih profesorjev in tistih gojencev, ki so s svojim prizadevanjem vgradili marsikateri kamen v kulturno zgradbo slovenskega naroda.

Konec - Iz Družine, 1980

Ko je Bog ustvaril svet, je vprašal živali, kakšne želje imajo. Vsem je prisluhnil in izpolnil vse, kar so želele.

Ko so to zvedeli ljudje, so postali nejevoljni, kajti njih Bog ni vprašal, če so zadovoljni ali ne.

»Zakaj nas nisi vprašal, kaj želimo? Ali ne vidiš, da nismo zadovoljni s svetom, ki si nam ga dal?« so protestirali.

»Tako je tudi prav, da niste zadovoljni,« je rekel Bog. »Vaša domovina ni zemlja, pač pa nebo.«

Od takrat dalje upirajo živali svoj pogled v zemljo, ljudje pa hodijo pokonci in gledajo v nebo.

PATER PIJ

Stigmatik današnjega časa

Mlada leta (1887 -1903)

Dom in domači

Pater Pij je bil rojen v južni Italiji v vasi Pietrelcina, v Apeninski dolini, ki se razprostira približno 10 km severovzhodno od mesta Benevento.

Pietrelcina je takrat štela okoli 3.000 prebivalcev - danes jih ima 5.000. V kraju sta bili dve cerkvi: župnijska cerkev Marije angelske in cerkev sv. Ane; sedaj je tam tudi kaptucinska cerkev.

V Pietrelcini so imeli sredi 19. stoletja hišo in nekaj sveta starši pater Pija. Hiša je imela en sam prostor; zemlja pa v teh krajih tudi ni rodovitna.

Oče je bil Grazio Forgione, mati pa Maria Giuseppa, rojena De Nunzio. Bila sta poštena kmečka človeka, oba zelo skrbna in delavna, a nepismena. Imela sta osem otrok. Trije so umrli še majhni. Pri življenju sta ostala dva fantka, Michele, ki se je oženil in podedoval domačijo, in Francesco, ki je postal pater Pij. Od sestra je Grazia šla v samostan v red sv. Brigite Švedske v Rim. Dobila je ime s. Pija. Umrla je leta 1969.

Drugi Forgionejev sin Francesco se je rodil 25. maja 1887. Ime je dobil po sv. Frančišku Asiškem. Dan po rojstvu ga je krstil domači župnik don Salvatore Pannullo, ki je bil tudi njegov daljni sorodnik.

Otroci so rasli v revščini ob repi, polenti in makaronih. Igrali so se, skakali, pomagali na polju. Francesco pa se v otroške igre kar ni mogel vživeti. Igral se je sam zase, risal po tleh križe in molil. Mati ga je priganjala, naj se igra z drugimi otroki, pa ni nič pomagalo.

Ko se je v starejših letih spominjal svojega otroštva, se je nasmehnil in rekel: »Bil sem 'un maccherone senza sale' (nesoljen makaron)«, to je tepec brez pameti.

Čudna prerokba

Bližu Forgionovih je stanoval ne-

ki bistrovidec Giuseppe Fajella, ki je znal napovedovati prihodnost. Radovedna mati ga je malo zares, malo v šali vprašala o prihodnosti tega otroka. Odgovoril ji je: »Tega dečka bo spoštoval ves svet. Skozi njegove roke bo šlo mnogo denarja, vendar pa sam ne bo imel ničesar. Umril bo zelo star.«

Mati pravi, da si je pri tem mislila: verjetno bo šel Francesco v Ameriko in bo tam našel srečo. Tako bo postal slaven.

Zanimivo, ko se je rodil sv. Frančišek Asiški, je neki skrivnosten star romar tudi povedal njegovi materi, da bo njen sin »eden najboljših ljudi na svetu«.

Močan verski čut

Vzgoja je bila pri Forgionovih modra, precej stroga in globoko verska. Zvečer rožni venec ni smel nikoli izostati.

Mali Francesco je kmalu začel kazati nadpovprečen verski čut. Ko je bil star okoli pet let, je slučajno slišal kletvico. Takoj se je skrnil za vrata in se bridko zjokal. Tako je ta nežna duša čutila žalitev Boga.

Ko je bil malo večji, je neke nedelje šel mimo čevljarja in videl, da čevljarjeva hčerka šiva trak na suknjo.

»Nedelja je, danes se ne dela!« ji reče Francesco.

»Kaj te to briga?« mu odgovori dekle.

Fant odide, a se kmalu vrne s škarjami v rokah. Pograbi trak in ga razreže na kose. Dekle je kričala, on pa je ostal popolnoma miren.

Francesco je zgodaj začel razodevati neusmiljeno nepopustljivost do slabega, ki je bilo tako značilno za celo njegovo življenje. Bog mu je bil nad vse.

Redno in rad je hodil k maši, prav tako k verouku ob nedeljah popoldne. V desetem letu je prejel prvo sv. obhajilo, v dvanajstem letu zakrament birmе. Hitro se je naučil streči pri maši.

Francesco doživi prvi čudež

Nekoč je oče Grazio peljal Francesca v božjepotno svetišče sv. Pelegrina. Cerkev je bila polna romarjev.

Naenkrat se pojavi pred svetnikovim oltarjem neka uboga žena z bolnim otrokom. Upirajoč oči v svetnikov kip glasno moli: »O, sv. Pelegrin, ozdravi mojega sina!«

Francesco je vidno ganjen nad trpljenjem te matere. Tudi sam začne moliti za zdravje tega otroka. Čez nekaj časa ga oče potegne in mu reče: »Greva domov!«

Fant odgovori: »Ata, samo malo počakaj!«

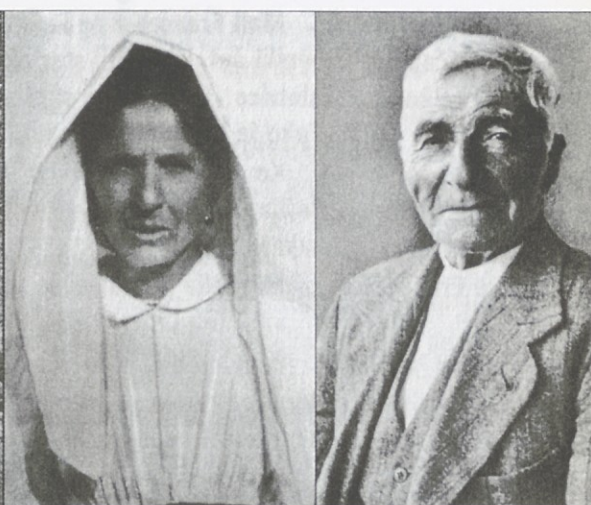
Gotovo je želel videti, kako se bo to končalo. Mogoče je imel upanje, da bo videl čudež.

Žena je še bolj glasno in goreče prosila za zdravje otroka. Čez čas otroka položi na svetnikov oltar: »Če ga ne ozdraviš, ga imej ti; jaz ga nočem.«

In glej, otrok se takoj postavi zdrav na noge in vzklika: »Mama, mama!«

Zgodil se je čudež. Mati vsa presrečna vzame otroka in ga pritisne na srce. Župnik je po običaju začel zvoniti z velikim zvonom v znamenje uslišanja.

Francesco nikoli ni pozabil ču-

Starši p. Pija: mati Maria Giuseppa de Nunzio, oče Grazio Forgione - Levo: Preprosta rojstna hiša p. Pija v Pietrelcini

deža in tega, kaj zmore zaupna molitev.

Francescovo šolanje

Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju. Z desetimi leti je bilo to šolanje končano. Gimnazije v kraju ni bilo.

Oče in mati sta želela, da bi postal duhovnik; Francesco je želel, da bi šel v samostan k sinovom sv. Frančiška. Mati je soglašala s sinovo željo, toda če gre, mora postati »redovnik, ki bere mašo«.

Doma na polju se fant ni kaj prida obnesel. Oče mu je nekoč, malo za šalo, malo zares, dejal: »Francesco, ti nisi za kmeta. Boš že moral študirati. Delala bova midva z Michelom.«

Za vstop v kapucinski noviciat so tedaj zahtevali vsaj osnovo srednješolske izobrazbe. Francesco se je zato moral učiti.

Za šolanje v drugem kraju ni bilo denarja. Zato so poiskali profesorja doma.

V Pietrelcini je tedaj živel in privatno poučeval nekdanji duhovnik don Domenico Tizzani. Sprejel je Francesca in ga poučeval v klasičnih jezikih in osnovah filozofije. Pouk pa ni trajal dolgo. Lepega dne je prišel Tizzani in materi dejal: »Vaš fant ni za šolo. Škoda denarja in časa. Naj raje dela na polju!«

Doma so bili vsi potrti. Veselo upanje, da bodo imeli sina duhovnika, je splavalo po vodi. Oče je

med tem šel v Ameriko, da bi kaj zaslužil. Sporočili so mu žalostno novico. Iz Amerike so dobili pošto, naj Francescu poiščejo drugega profesorja, on bo plačeval.

Našli so profesorja Angela Caccava. Pogodili so se; k njemu je hodil skoro tri leta. Francesco se je lotil učenja zares, da bi dosegel svoj cilj, pa tudi zato, da bi dokazal, da ni tako zanič, kot je rekel don Tizzani.

Razlog za neuspeh pri Tizzaniju je bil v tem, da Francesco ni rad hodil v šolo k njemu, ker je bil ta prej duhovnik, zdaj pa je živel z neko žensko. To mu je jemalo veselje do učenja.

V šoli je kmalu postal odličen, tako da ga je cenil profesor kot tudi šolski tovariši. Ker so bili domači večinoma na polju, si je često moral sam kuhati kosilo. Bil je zadovoljen z malim: največkrat samo s pečenim krompirjem.

Na nesrečnega don Tizzanija pa ni pozabil. Mnogo let pozneje sta se spet srečala. P. Pij je bil pri don Tizzaniju v njegovi smrtni uri in ga je lepo pripravil za odhod v večnost.

Želim postati kapucin

Kako je Francesco odkril svoj poklic? Leta 1898 je vstopil v kapucinski noviciat neki fant iz Pietrelcine Rudolfo Masone. Kmalu nato je kapucinski brat, ki je nabiral hrano, prišel v Pietrelcino in se nastanil pri družini Masone. Pojavil se je tudi pri

njih. Mati mu je dala obilno mero žita; nekaj vzpodbudnih besed, topla zahvala in brat je odšel. Francesco je spremljal ta prizor. Gledal je brata, dokler ni odšel. Potem reče: »Ata.« »Kaj želiš?« »Želim postati tak redovnik.« Oglasi se mama in reče: »Postani frančiškan v Padulli. Tako se bomo lahko bolj pogosto videli, ker je tako blizu.« »Ne,« odgovori Francesco: »Želim postati redovnik z brado, kapucin.« Oče reče: »Tako bo, kot sam želiš!«

Francesco je dopolnil 15 let, kot je bilo potrebno za vstop v samostan. Pridobil si je potrebno klasično izobrazbo. Oče se je vrnil iz Amerike, reven, kot je šel tja. Toda prvi pogoj, da bi njegov sin mogel biti sprejet h kapucinom, je bil izpolnjen. Francesco je poslal prošnjo kapucinskemu predstojniku za sprejem v noviciat.

Dalje prihodnjic
Pripravili slovenski kapucini

”Obstaja tudi duhovni post: vzdrži se samoljubnih in oblastiteljnih dejanj, odpovej se človeški časti in slavi. Tak post je nujno potreben javnim delavcem.”

Ruski filozof
Vladimir Solovjev

MNENJE ZASLUŽNEGA KARDINALA

Kardinal GODFRIED DANNEELS, nadškof belgijskega mesta Bruselj in primas Belgije, ki je na II. Vatikanskem cerkvenem zboru imel vplivno besedo, je pred upokojitvijo l. 2009 bil pripravljen odgovarjati na vprašanja časnikarja, ki jih v prireditvi posredujem našim bralcem.

Menim, da je važno biti na enem mestu dalj časa, za škofijo je zelo važno. **Pastir mora spoznati svojo čredo.** Sam sem skozi 30 let v soboto popoldne in v nedeljo zjutraj hodil med vernike in tako izkusil povezanost škofa s Cerkvijo.

Nekoč, ko je TERTULIJAN izjavil, da ne bodo več krščevali otrok, da morajo le-ti postati odrasli, da bodo krščeni, je Rim odgovoril; da je Jezus rekel apostolom: »**Pustite, da otroci pridejo k meni.**«

Nikdar ne smemo pozabiti, kakšno bogastvo so za Cerkev krščeni otroci. Živeti od otroštva dalje v ozračju molitve, obredov, sv. maše, je neizmerna prednost in milost.

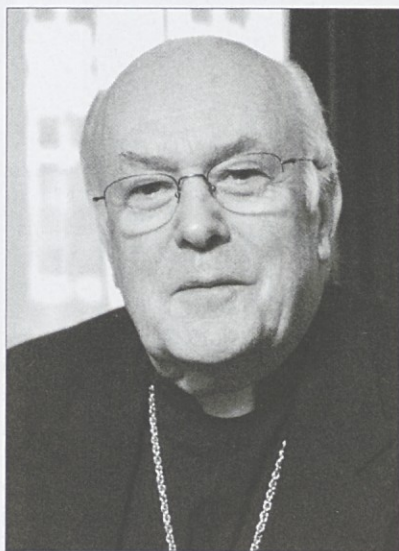
Cerkev brez otrok ni Jezusova Cerkev.

Cerkev ni shod popolnih ljudi, ni skupnost izbrancev. Bog ljubi človeka takega kot je in kdo se more upirati Bogu, ko ga On sam pritegne. Samo hudobna volja se skuša odtegniti milosti. Še sv. Pavel z vso svojo nasprotujočo voljo se ni mogel ustaviti Jezusu pred vrati Damaska.

Božja milost je zastoj za vse ljudi.

Včasih smo bili kristjani že ob rojstvu, danes je drugače. **Sam sem zelo hvaležen svojim staršem, ker sem spoznaval vero že kot otrok.**

Upanje je kot mala deklica med starejšima sestricama, vero in ljubeznijo. Krščansko ljudstvo meni, da starejši vodita mlajšo, pa je res, da mlajša vleče za sabo starejši dve.

Dandanašnji je največja ovira za evangelizacijo pomanjkanje zaupanja v moč božje Besede. Seme božje Besede ne obrodi zaradi velike količine ali zaradi prizadevnosti sejalca. Božja Beseda ima svojo moč in obrodi sama od sebe.

Sem prepričan o molčeči skrivnostni sili božje Besede. **Poznamo dva načina oznanjanja. SV. PAVEL je govoril na javnih trgih, MARIJA JE KOT PEČ, ki ne govori, pa greje vseokrog sebe. Bog deluje, mi moramo sodelovati na svoj način. Imamo način JANEZA PAVLA II. in način BENEDIKTA XVI.**

Vedno imamo skušnjavo, da bi mi sami kaj naredili v Cerkvi. Toda ne služi veliko pridigar, če se svet zagleda v pridigarja in ne zagleda za njim Jezusa.

V Pavlovih časih kristjani niso imeli nobenih prednosti pred oblastmi, prej nasprotno, pa je sv. Pavel opozarjal, da je treba moliti za oblastnike, četudi so oni proti kristjanom. Oblasti so namreč odvisne od Boga in odgovornost oblastnika je mnogo večja od njega samega.

Vedno odgovarjam onim, ki me sprašujejo, **zakaj pater DAMIJAN DE VEUSTER, oče gobavcev, ki je iz moje škofije, še ni svetnik, da smo krivi**

sami. Občudovali smo ga kot svetnika, nismo se pa k njemu zatekali, nismo se obračali nanj z molitvijo. On ni imel dela, ker ga nismo prosili.

Ne strinjam se z zahtevo, naj se že proglasi JANEZA PAVLA II. za svetnika. **Papež je bil krščen kot vsi drugi, zato mora biti postopek za blaženost enak kot za vse druge krščene.**

Delati moramo taki kot smo in ni možno opraviti dobro dela, ako se primerjamo z drugimi. **Vsak ima svoje darove, ki niso enaki tistim od drugih. Nasledniki škofov ali papeža ne smejo biti drug drugemu enaki.**

Zbral in priredil M.Š.

MODROST ZA VSE ČASE

**DOBRE STVARI
POTREBUJEJO ČASA.**

Nemški pregovor

**KAKOR SE ZNOSI,
TAKO SE STOSI.
LAHKOTNO PRIDE,
LAHKOTNO ODIDE.**

Angleški pregovor

**ČE NE MOREŠ BITI
ZVEZDA,
PA BODI VSAJ LUČKA.**

Arabski pregovor

**KDOR HOČE MEDU,
SE NE SME BATI ČEBEL.**

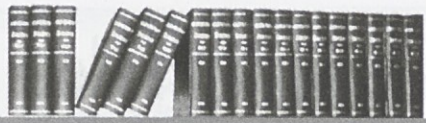
»Skušaj narediti svojo
dolžnost in spoznal boš,
česa si zmožen.

Toda, kaj je tvoja
dolžnost?

Zahteva tvojega časa.«

Goethe

Duhovno življenje je objavilo

JURE VOMBERGAR

JULIJ

PRED 70 LETI (1940)

7: Cirilova nedelja je bila letos v cerkvi sv. Neže na Avalos 250, kjer je pokojni izseljenski dušni pastir Jože Kastelic pričel s slovensko službo božjo. Dopoldanska sveta maša je bila za pokojnega duhovnika, ki se je letos marca ponesrečil na Aconcagui. Pridigal je velik prijatelj Slovencev, župnik pri sv. Neži, p. Gaspar, ki je pridigo začel in končal po slovensko pa še vmes je vpletel nekaj slovenskih besed. Popoldne je bila na Av. del Campo tradicionalna paternalska »šagra«. Slavnosti tega dneva sta se udeležila tudi slovenska duhovnika Koloman Kisilak, duhovni sin Don Oriona in pa frančiškan p. Gabrijel Arko.

14: »Vršil se je prvi **sestaneek slovenskih podjetnikov** v Buenos Airesu in si zamislil načrt gospodarskega sodelovanja v prid celi naši naselbini.«

20: »**Prireditev v prid bivšim borcem Španije** sta pripravila *Ljudski oder* in društvo *Ivan Cankar*.«

Pevovodja Ciril Jekše je zaradi prezaposlenosti odložil svojo funkcijo in je prevzel petje na Avellanedi g. Ciril Kren, doma iz Medane pri Gorici. Tamkajšnji rojaki se mu zahvalili za štiriletno velikodušno delo, posebno še, ker je tudi za naslednika poskrbel.

PRED 60 LETI (1950)

16: Ravnatelj zavoda Don Bosco v Ramos Mejiji je **blagoslovil sliko sv. Jurija**, katero je naslikal Slavko Smole in pozval slovenske fante, naj ostanejo zvesti idealom katoliške Cerkve. Fantje, člani

SFZ, so jo nato prenesli v svojo društveno sobo. Ravnatelju se je v imenu fantov zahvalil g. Korošec.

30: **Slovenski kino Resnici, lepoti, dobroti** na Belgrano je v proslavo San Martina predvajal dva filma o osvoboditvi Argentine in lepotah argentinske zemlje: **Svobodi naproti** in **Jezero v snegu**.

Duhovniške spremembe: iz Španije je prišel dekan Ciril Milavec. Iz Mendoze je odšel Ivan Caserman; da pa tamošnji Slovenci ne ostanejo brez dušnega pastirja, je nadškof v La Plati dovolil Janezu Malenšku vstop v škofijo Mendoza. Polovico tedna bo imel prostega za delo med Slovenci. Sredi julija so prišli iz Španije v Argentino štirje lazaristi: Tone Zrnec, Janez Petek, Franc Rebršak in Janez Jeretina. Prišla sta tudi dva lazaristovska brata, Janez Grabnar in Ciril Petkovšek ter bogoslovec Tone Gosar.

Velik smisel za **dobrodelnost** so pokazali Slovenci na Vincencijevo nedeljo. Poleg nabirk pri slovenskih mašah, so dekleta organizirala posebno nabirko za jetično rojakinjo v Cordobi. Dušni pastirji priporočajo, »da od tistega, kar sicer nimamo odveč, radi damo bolj potrebnim, ki si ne morejo sami poskrbeti; starši naj učijo že otroke dajati vbogajme«.

Glavni dušni pastir za Slovence v Argentini **Anton Orehar** uraduje odslej v *Dušnopastirski pisarni* na Victor Martinez 50 in ne več v bližnjem župnišču Santa Julia.

PRED 50 LETI (1960)

3: Nedelja pred praznikom slovenskih apostolov svetih bratov Cirila in Metoda je bila posvečena našim bratom na Vzhodu. Dr. Pavel Krajnik, ki kot duhovnik deluje med ruskimi

izseljenci vzhodnega obreda, je imel za Slovence v ramoški župni cerkvi **sveto mašo po vzhodnem obredu**. Med mašo, ki je precej daljša kot maša latinskega obreda, so peli ruski pevci iz Buenos Airesa.

3: Na občnem zboru fantovskega odseka **Mladinskega doma** so bili izvoljeni: Maks Jesih, Franc Zupanc, Peter Bergant, Jože Tomažević, Jože Draksler in Tone Avguštin.

8: **Srebrno mašo** je daroval semeniški spiritual in profesor v Adrogué dr. Filip Žakelj.

17: Tudi rojaki v Mendozi so imeli svoj **Vzhodni dan**. Dr. Pavel Krajnik je imel mašo, nato pa predavanje. Pevski zbor pod vodstvom ravnatelja Marka Bajuka je zapel več slovanskih pemi.

28: **25-letnico** svojega duhovništva je obhajal p. Gabrijel Arko OFM.

ŠE VELJAVNE BESEDE

»Če snuje vrag svoj najbolj črni greh, z nebeškim videzom slepi.«

Dramatik Shakespeare

»Ni večje dolžnosti kakor je zahvala.«

Sv. Avguštin

»Človek ni rojen samo za pozemeljske smrtne reči, ampak se mora čim bolj prizadevati za nesmrtnost.«

Grški filozof Aristotel

»Kdor nima ljubezni do bližnjega, nikakor ne more sprejeti naloge, da oznanja resnico.«

Papež Gregor Véliki

iz naše kronike

METKA MIZERIT

VBARILOČAH SO SE dijaki SPOMNILI USTANOVITELJEV SREDNJEŠOLSKEGA TEČAJA, ki so ga leta 2001 poimenovali po dr. Vojku Arku. Proslava »Naši ustanovitelji« je bila v soboto, 17. aprila, v Slovenskem planinskem stanu. Spomnili so se **dr. Vojka Arka, Franceta Jermana in Antona Zidarja**. Vse navzoče je pozdravil ravnatelj tečaja dr. Stane Žužek. Dijaki so prebrali življenjepise ustanoviteljev in odlomke njihovih literarnih del. Izbor je pripravila ga. Zdenka Jan. Branje je spremljala projekcija diapozitivov. Udeležba je bila lepa; slavje so počastili s svojo navzočnostjo ga. Lučka Kralj Jerman, Jadranka in Tonček Zidar. Gospa Milena Arko pa se žal prireditve ni mogla udeležiti. Gospa Lučka Kralj Jerman se je ganjena zahvalila za pozornost. Predstavo so zaključili s petjem himne *Slovenija v svetu*. Sledil je prigrizek, za katerega so poskrbeli starši dijakov.

OBČNI ZBOR ZVEZE SLOVENSКИH MATER IN ŽENA je bil v četrtek, 22. aprila. Vodila ga je predsednica gospa Pavlina Dobovšek. Duhovni vodja Zveze dr. Jure Rode je vodil molitev za pokojne članice in dobrotnike. Sledila so poročila predsednice, tajnice, blagajničarke, socialne in kulturne referentke ter arhivarke in gospodinje. Nato so podale svoje poročila zastopnice okrajnih odsekov. Gospa predsednica se je zahvalila vsem za opravljeno delo. Odbor Zveze ostaja isti, ker traja doba mandata dve leti. Z molitvijo so gospe zaključile občni zbor.

Pevec **ANDREJ ŠIFRER JE BIL NA OBISKU V ARGENTINI**. Prišel je v soboto, 24. aprila, in še isti dan pel na Pristavi. Koncert je imel tudi v San Justu. Na obeh koncertih je zapel nekaj svojih klasičnih pesmi kot *Zoboblues; Gorska roža; Ko zvonovi zapojo; Ostani z nami*. Predstavil je tudi nekaj pesmi iz nove CD plošče

Lipicanci. Poslovilni koncert je imel v Našem domu v San Justu v soboto, 1. maja.

V soboto, 1. maja, so imele gospe **ZSMŽ V SLOVENSKI VASI PREDAVANJE**. Govoril jim je lic. Janko Šmalc in sicer o držki hrbtnice. Veliko žena se je udeležilo zanimivega sestanka.

ZLATI JUBILEJ SLOVENSKEGA DOMA V CARAPACHAYU so naši rojaki slovesno praznovali v nedeljo, 2. maja. Slavje so začeli dopoldne v navzočnosti številnih gostov in domačinov. Ob petju obeh himen so dvignili zastave. Vse navzoče je pozdravil predsednik Doma Franci Korošec. Nato so nastopili šolski otroci, ki so zapeli in recitali pesem *Vrba in Vnuk poje*. Prebrali so čestitke ministra RS za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjana Žekša.

Sledila je slovesna sv. maša, ki jo je daroval dr. Jure Rode za žive in rajne rojake iz okraja.

Po maši so si gostje ogledali razstavo slik krajevnih umetnikov, ki so sledeči: Pavla Korošec Brandan, Paulo Sušnik, Damian García, Nadja Jan, Andrej Klemen, Tatjana Klemen, Ljudmila Rebozov, Veri Žnidar, Marija Erkočič, Jože Žurga, Ivan Sušnik in Gregor Papež. Sledilo je skupno kosilo, okusno in obilno, ki so ga pripravile skrbne gospodinje.

Popoldne je bil kulturni program; pozdrav vsem navzočim ob zlatem jubileju dela in zvestobe verskim in narodnim vrednotam. Sledil je pozdrav predsednice Zedinjene Slovenije gospe Alenke Jenko Godec. Veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod je čestital Domu ob njihovi obletnici in izročil priznanje Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Ob tem lepem prazniku so rojaki iz Carapachaya prejeli veliko čestitk med njimi od g. Jožeta Vidica vodje Slovenskega okteta in od g. Tomaža Kunstlja veleposlanika RS v Kanadi.

Ob tej priložnosti je Dom izdal

poseben zbornik, ki ga je pripravil lic. Franci Markež. Za zadnji del brošure sta bila zadolžena Franci in Andrej Žnidar. Spomnili so se tudi tistih rojakov, ki so pred petdesetimi leti začeli graditi Dom. Večina od njih so že pokojni. Gospodu Ivanu Žnidarju pa so poklonili lepo plaketo v zahvalo za vso zvestobo in delo, ki ga je opravil v teh petdesetih letih.

Nagrajenec Ivan Žnidar

Glavna točka kulturnega programa je bila **IGRA POLITIKAT**, Ludovika Holberga v režiji gospe Ani Klemen. Igra se godi v Ljubljani v dobi cesarice Marije Terezije. Nastopilo je osemindvajset igralcev in sicer: Jože Jan; Marta Vodnik Jan; Mikaela Resnik; Andrej Žnidar; Tomaž Klemen; Andrej Klemen; Nadja Jan; Janez Žnidar; Frido Klemen; Martin Markež; Tone Komar; Paolo Sušnik; Helena Hočevnar; Jože Korošec; Jure Komar; Filip Komar; Javier Vázquez; Marjana Resnik; Ani Klemen; Veri Žnidar Cuny; Zinka Klemen Vázquez; Damijan Ahlin; Maks Skarlovnik; Sandi Žnidar; Luka García. Šepetalki sta bili Helena Fink in Ani Klemen; maskiranje Ani Senovršnik; luči in zvok Damijan Ahlin in Franci Žnidar; za sceno Andrej Žnidar in Helena Fink; za revizijo tekstov Terezika Žnidar; oblikovanje programa Marko García.

Rojaki iz Carapachaya so lepo pripravili prireditev za svoj zlati jubilej. Ob koncu so se zahvalili vsem sodelavcem. Za odlično zabavo je

poskrbel Slovenski instrumentalni orkester. Čestitamo in jim želimo, da bi še nadalje ostali zvesti svojim koreninam.

ZVEZA SLOVENSkih MAtER IN ŽENA JE IMELA SVOJ REDNI SEStANEK v četrtek, 13. maja. Vodila ga je predsednica gospa Pavlina Dobovšek. Govoril je dr. Jure Rode o temi Biti kristjan danes.

NA OBISKU je bil pevec **ALEKSANDER MEŽEK**. V soboto, 8. maja, je imel koncert v Slovenskem domu v San Martinu, v nedeljo, 16. maja, je pel na obletnici v San Martinu. 22. maja je obiskal srednješolski tečaj in dijakom zapel nekaj pesmi. Potoval je tudi v Bariloche, kjer je imel samostojen koncert. V nedeljo, 23. maja, je imel poslovilni koncert v priredbi SDO-SFZ San Martin.

55. SLOVENSki DAN IN 50. OBLETNICA SLOVENSKEGA DOMA SAN MARTIN. Praznovanje je bilo v nedeljo, 16. maja, pod geslom »Dati in vztrajati«. Praznično ozračje so povečali mladi fantje in dekleta oblečeni v narodne noše, ki so prišli z zastavami iz vseh krajevnih Domov. Ob petju obeh himen sta predsednik Doma inž. Anton Kastelic in predsednica Zedinjene Slovenije ga. Alenka Jenko Godec dvignila argentinsko in slovensko zastavo. Na dvorišču so odkrili spominsko ploščo, ki jo je blagoslovil delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Slovesna sv. maša je bila v zavodu presvetega Srca Jezusovega, kjer se že dolga leta zbirajo Slovenci k nedeljski daritvi. Maševal je dr. Jure Rode, pel pa Slovenski pevski zbor San Martin pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Prijateljsko kosilo so pripravile skrbne gospodinje, posregli pa domači fantje in dekleta.

Popoldanski program je bil v dvorani Slovenskega doma San Martin. Vsak udeleženec je dobil spominsko nalepko in umetniško izdelan program, ki ga je naredila Irena Žužek. Potek programa sta napovedovala kulturni referent dr. Viktor Leber in njegova hčerka Štefi. Pozdravila sta vse navzoče goste, ki jih je najprej nagovoril predsenik

Doma inž. Anton Kastelic. Ga. Alenka Jenko Godec mu je v imeni ZS in vseh slovenskih Domov izročila spominsko plaketo. Pozdravil je tudi veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod, ki je predsedniku izročil priznanje Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Slavnostni govor je imela ga. Katica Kovač Dimnik, ki je bila dolga leta voditeljica Rožmanove šole. V lepem nagovoru je podala zgodovino Doma in današnje delovanje v njem. Poudarila je važnost slovenske skupnosti za ohranitev vrednot vere in slovenstva. Sledila je akademija v besedi, pesmi in plesu. Zanimivo multimedijško predstavo na zaslonu si je zamislila in pripravila ga. Regina Truden Leber. Najprej so nastopili mladi iz San Martina z recitacijo *To pomlad*. Sledil je nastop Rožmanove šole. Nižji razredi so podali recitacijo Roki, višji pa *Ljubezenska*; mladci in mladenke so se predstavili s pesmijo *Dober dan življenje. Barje spomladi* je recitiral Marjan Botežar, *Epitaf na kmetovo roko* pa Tone Podržaj. Učenci Rožmanove šole so zapeli: Mi se imamo radi in *Po Koroškem po Krajskem*. Slovenski pevski zbor San Martin pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic nam je podaril sledeče: *Pa se sliš*; *Pesem o rojstvu*; *Stoji hartelc zagrajen*; *Ženka mi v gosti gre*; *Nostalgias in Slovenska zemlja*. Nato je vsa sanmartinska družina zapela *Pri nas v San Martinu*. Potem je zapel Aleksander Mežek *Podarjeno srce*. Sledili so folklorni plesi. Iz Slovenske vasi (vodi Bogo Rozina) so nas razveselili z gorenjskimi plesi. Pristavčani (vodi Marcelo Corte) so zaplesali belokranjske plesse. Folklorna skupina Maribor (vodi Ani Senovršnik) so predstavili parabski ples. Zbor Slomškovega doma (vodi Marta Selan Brula) je zapel *Na vrtu moje miljenke* in *Skupaj na poti*. Mladika iz San Justa (Vodi Mirjam Mehle Javoršek s pomočnicami) pa je zaplesala *Las manos de mi madre*. Ponovno je zapel Aleksander Mežek pesem *Kako lahko*. Vsi nastopajoči pa našo himno *Slovenija v svetu*. Veliko oseb je sodelovalo, da je akademija tako lepo uspela. Program sta si zamislila Vera Breznikar Podržaj in dr. Viktor Leber. Scenski prostor je pripravil Janez Filipič s sodelavci.

Večer so gostje preživali v prijetni družbi in ob dobri postrežbi.

V četrtek, 20. maja, so imele gospe **ZSMŽ ODSEK SAN MARTIN SVOJ REDNI SEStANEK**. Vodila ga je ga. Marija Petkovšek. Govoril jim je lic. Franci Markež o kulturi starih narodov v Južni Ameriki.

ŠPORTNI TURNIRJI SDO-SFZ. Ob začetku delavnega leta so se zbrali športni referenti, da bi skupaj organizirali tekmovanja. Pripravili so tudi športni pravilnik.

Medkrajevni turnir odbojke je bil v Slomškovem domu. Zmagovalca sta bila pri dekletih ekipa iz San Justa, pri fantih pa iz San Martina.

Na mladinskem turnirju 1. maja v Lanusu so fantje tekmovali v nogometu, dakleta pa v odbojki. Zmagali so fantje iz San Justa, pri dekletih pa si je osvojila pokal ekipa iz Lanusa.

Na državni praznik, 25. maja, so tekmovali na Pristavi. Pri nogometu so zmagali fantje iz San Justa. Tudi pri odbojki so si pridobila pokal dekleta iz San Justa, čeprav so dekleta iz Slomškovega doma odlično igrala.

ŠKOFOVSKO POSVEČENJE MSGR. VINKA BOKALIČA. Novi škof je bil rojen slovenskim staršem in je že tretji pastir slovenskega rodu, ki je dosegel škofovsko čast v Argentini. Obred posvečenja je bil v soboto, 29. maja, v cerkvi Čudodelne svetinje v Buenos Airesu. Ob oltarju je bilo petindvajset škofov in več kot sto duhovnikov. Posvetitelj je bil buenosaireški nadškof kardinal Bergoglio, nadškof Andrej Stanovnik iz Corrientesa in škof Mario Aurelio Poli iz Santa Rosa de la Pampa. Navzoč je bil tudi apostolski nuncij msgr. Adriano Bernardini. Na slovesnosti so bili poleg sorodnikov tudi vizitator slovenskih lazaristov g. Pavle Novak, veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod in veliko slovenskih rojakov. Obred posvečenja je bil zelo slovesen. Pri darovanju sta dekle in fant v narodni noši prinesla slovenski šopek, svečo, simbol družinskega priimka pa je prinesel škofov brat. Ob koncu maše so pevci ramoškega zbora, ki ga vodi Marta Selan Brula, na orglah

pa jih je spremljala Andrejka Selan Vombergar, zapeli tri slovenske pesmi: *Povsod Boga, Marija skoz življenje in Marija Pomagaj nam sleherni čas*. Medtem je novi škof obhodil cerkev in blagoslavljal vse vernike. V nagovoru se je zahvalil vsem, ki so ga spremljali na njegovi duhovniški poti; posebej se je spomnil pokojnih staršev in družine ter profesorjev in vzgojiteljev. Zahvalil se je Bogu za milost duhovništva.

Po slovesnosti je bilo v župnišču srečanje z duhovniki, prijatelji in sorodniki. Na zaslonu so pokazali dogodke iz življenja novega škofa, ki je prisotne ponovno blagoslovil.

Novemu škofu msgr. Vinku Bokaliču obljublamo, da ga bomo na njegovi pastirski poti spremljali z molitvami.

ŽEGNANJE V SLOVENSKI CERKVI.

Središče Slovenske hiše je gotovo cerkev, posvečena Mariji Pomagaj z Brezije. Njena podoba je spremljala Slovence v begunstvu. Kraljevala je v revnih barakah taboriščnih kapel in odšla z njimi v tuje dežele. Naši nebeški Materi smo zgradili cerkev; njen god praznujemo 24. maja. Slovesnost pa obhajamo prvo nedeljo po tem datumu, letos 30. maja, ko smo se Slovenci zbrali v cerkvi Marije Pomagaj. Sv. mašo je daroval delegat dr. Jure Rode za žive in pokojne dobrotnike cerkve in Slovenske hiše. Somaševala sta pater dr. Alojzij Kukovica in g. Janez Cukjati. Mašo je vodila ga. Dragica Kovač, berili sta brala ga. Cilka Vombergar Lipar in Janez Jelenc. Slavje je povečal Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom in spremljavi na orglah prof. Lučke Marinček Kastelic. Pri pridigi je dr. Rode govoril o skrivnosti sv. Trojice; ob prazniku Marije Pomagaj pa je povedal o romanjih njene podobe. Naši predniki so se ji z zaupanjem priporočali, ohranimo tudi mi vero v njeno pomoč in varstvo.

Po maši je bilo v Dvorani škofa Rožmana skupno kosilo. Velika podoba Marije Pomagaj je bila okrašena z belimi in rdečimi rožami; belo pogrnjene mize so čakale na goste. Vse navzoče je v imenu odbora Slovenske hiše pozdravil Jože

Novak. Sanmartinski zbor je zapel sledeče pesmi: *Pa se sliš'; Stoji vrtec zagrajen; Pesem o rojstvu in Planinsko*. Zbrane goste je pozdravil tudi dr. Jure Rode, posebej še veleposlanika RS prof. Avgušтина Vivoda in predsednico ZS gospo Alenko Jenko Godec.

Okusno kosilo so pripravile gospe

ZSMŽ pod vodstvom Anice Erjavec in Marjanke Lenarčič Dobovšek.

Po kosilu so bile v cerkvi pete litanije Matere Božje, tako drage slovenskemu srcu. Za petje je poskrbel Andrej Selan, na orglah jih je spremljal Janez Žnidar. Srečni, da so se poklonili svoji Materi, so rojaki odšli na svojo domove.

Drevo, ki raste na skali, tik nad prepadom, takole pripoveduje:

"Ko sem bilo še majhno, nisem opazilo, da sem drugačno od drugih dreves. To mi je postalo jasno šele pozneje, ko sem nekoliko zraslo in opazovalo drevesa okrog sebe. Bilo sem majhno, grčavo, nekoliko krivo in grbavo. Druga drevesa, ki sem jih lahko videlo, pa so bila mogočna, z velikimi krošnjami, ravnimi stebli, s pisanimi listi. Sanjarijo sem, kako lepo je biti velik in vitek, kako bi moja krošnja šumela v vetru, kako bi dež božal moje liste, kako bi jih sonce posušilo. Kljub svojim sanjam sem ostalo takšno, kot sem bilo. Veter se je zaganjal v moje veje, sonce pa me je grelo samo dopoldan, kajti pozneje je obsijalo drevesa v dolini in na nasprotni strani hriba. Ob vsem tem so me mučila vprašanja: Zakaj moram stati ravno tu, kjer je samo prgišče zemlje, ki mi ne more dati dovolj hrane? Zakaj ne morem razviti vse lepote, ki je skrita v meni?"

Nekega dne, bil je lep sončen dan, je iz doline zadišalo po pomladi. Okrog mene so začeli peti drozgi in poljubili so me prvi sončni žarki. Takrat me je pri srcu spreletelo in bilo mi je neizmerno toplo. Postalo mi je jasno: Kako čudovit je razgled z moje skale! Tako daleč, kot jaz, ne more videti skoraj nobeno drevo. Skala, ki je za mano, me varuje pred ledenim mrazom in mi daje občutek varnosti. Ob tem spoznanju sem začelo razmišljati drugače kot prej. Počasi mi je postalo marsikaj jasno. Na primer: sem, kakršno sem. Sem nekaj posebnega, saj okrog mene ni niti enega drevesa, ki bi bilo ravno takšno kot sem jaz. Moja posebnost je skrivljeno steblo, so grčave korenine, kratke in močne veje. Sem ustvarjeno za mesto, kjer stojim. Izpolnujem ga in imam svojo vrednost. Drevesa, ki jih vidim in se mi zdijo tako lepa, ne bi bila pravšnja za mojo skalo. Ne razumem, kako to, da sem potrebovalo toliko časa, da sem to spoznalo!"

+

Bilo je v preteklem stoletju. Med zasedanjem parlamenta neke ameriške zvezdne države je nastopil sončni mrk. Grozila je panika. Delegat, ki je ravno govoril, je predlagal:

"Gospodje poslanci! Sedaj sta možni samo dve vprašanji, ki pa imata isti odgovor. Če prihaja Gospod, potem nas najde pri delu. Če pa ne prihaja, potem ni nobenega vzroka, da naše delo prekinemo."

Križem po svetu in času

»Morali so se odločiti med sramoto in vojno. Izbrali ste sramoto, imeli boste vojno,« je rekel W. Churchill l. 1938 v parlamentu prvemu ministru Chamberlainu, ko je pristal na Hitlerjeva izsiljevanja in pogoje za mir.

+

»Ko je bilo treba urediti polke, so dejali: Kje je cesar? Moje zmage so vam dale vero vame. Vesoljstvo pa daje vero v Boga. Kaj je lepšega kot gibanje zvezd?! Tako je odgovoril Napoleon generalu Bertrandu na otoku Sv. Helene, ko je ta lahko-miselno govoril o Bogu.

+

Ko pa je pisatelj Viktor Hugo gledal zvezde, je vzkliknil: »Odstranite me od tod, če nočete, da molim.«

+

Angleži so skozi stoletja preganjali IRCE, da so se množično morali izseljevati v Severno Ameriko. Njihov voditelj HENRY GRATAN je Angležem vrgel v obraz: »**Kar vi tepate v Evropi, to bo vas vroče v Ameriki!** Zares so ameriško revolucijo proti Angležem v glavnem vodili Irci od leta 1775 do 1783. **Pogodbo o neodvisnosti**

Združenih držav Amerike z Anglijo je podpisalo 8 Ircev!

+

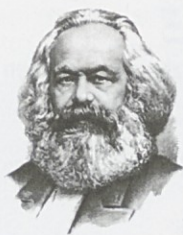
V Jezusovem času so glede odnosov do RIMSKIH ZASEDBENIH OBLASTI prevladovali zamisli treh strank.

FARIZEJI so imeli za madež vsak stik s tujim vpadalcem: zapirali so se v geto svoje vere;

SADUCEJI so bili bolj brezskrbni do božjega kraljestva in so se kaj dobro prilagodili tujemu gospodstvu;

ZELOTI so bili privrženci oboroženih vstaj proti Rimljanom.

+

cijo v Rusiji leta 1917.

Marksova knjiga »DAS KAPITAL« je bila izdana v Londonu leta 1867. Potrebovale so njene ideje 50 let, da so zagnetile boljše-**viško revolucijo**

+

godek je tudi simboliziran na njegovem grbu s križem). Ime **Puerto San Julián je najstarejše ime evropskega porekla za argentinska mesta.**

Ime je kraju dal portugalski pomorščak Fernando de Magallanes, ki je odkril prehod iz Atlantskega morja v Tiho morje na Ognjeni Zemlji.

On je tudi imenoval Indijance, s katerimi je prišel tedaj v stik,

za Patagones. Ime je pobral iz srednjeveške pripovedke AMADIS DE GAULA, v kateri nastopa pasjeglava pošast, kateri je Magallanes primerjal Indijance oblečene v debele kože, z razmršenimi dolgimi lasmi in pobarvanimi obrazi. Tako je tudi pokrajina dobila ime Patagonia.

Istočasno je bil tudi krščen prvi Patagonec na ime Juan (Janez).

+

Ruski kozmonavt VALERI POLJAKOV, ki je bil v vsemirju skozi 437 dni, je imel seboj ikono Matere božje. **Ko se je vnel ogenj na vsemirskem objektu MIR in ga**

je pogasil z vsemirskimi oblekami, je vzel ikono (podobo) v sobo in začel moliti. Na njegovih dolgih potovanjih mu je vzdrževalo duha. Po Mariji k Jezusu! Valeri Poljakov je srečal Boga v vsemirju, Juri Gagarin pa ne, ker je krožil prenizko in premalo časa..

+

Zgodbe o HARRY POTTERJU angleške pisateljice J.K. ROWLING so danes ene najbolj branih knjig. **Ko je bil sedanji papež Benedikt XVI. še kardinal J. RATZINGER,**

je izjavil, da ga delo ne prepriča, »ker izpodkopava krščanskega duha«. Spet drugi kritiki pa menijo, da so vrednote, ki jih predstavlja čarovnik Potter, čarovnija, nasilno izigravanje oseb in reči in zanimanje za skrivnostnost. V glavnem naj bi šlo za blodno duhovnost »nove dobe« (new age).

Kako moramo biti previdni katoličani pri vzgoji svojih otrok!

Zbral M.Š.

malo za šalo...

KENNEDY

Neki deček je vprašal ameriškega predsednika Johna Fitzgeralda Kennedyja, kako je postal vojni heroj.

»Oh, čisto neprostovoljno,« je odgovoril John, »moja ladja se je potopila in to je vse.«

+

Ko se je Kennedy sestal na Dunaju s Hruščovom, ga je vprašal, kaj pomeni medalja na njegovih prsih.

»To je Leninova nagrada za mir,« mu je odgovoril Rus.

»Upajmo, da jo zelo cenite,« je z nasmehom rekel Kennedy.

+

OSUNA

Vojvoda Osunski, neapeljski podkralj, je pregledoval ječe na praznik, ko je imel pravico podariti prostost enemu izmed jetnikov. Vsi obsojenci,

ki jih je spraševal, so zatrjevali, da so nedolžne žrtve pravosodnih pomot. Le eden je odkrito priznal svoj prestopok.

Takrat je vojvoda zaklical:

»Tako je naženite lopova ven! Saj nam bo okužil vse te nedolžne ovčice, ki smo jih pozaprli!«

+

ROUYEYRE

Francoski risar in pisatelj André Rouveyre je imel prijatelja, ki je bil vedno skrajnje malomarno oblečen. Nekoč ga je srečal na pariški ulici, polni ljudi, in ga opozoril na to.

»Prava reč! Tu me vsi poznajo,« je odgovoril prijatelj.

Čez nekaj časa je Rouveyre srečal prijatelja v letoviškem kraju na Azurni obali. Tudi ob tej priložnosti ga je opozoril na zanemarjeno obleko.

»Prava reč! Tu me nihče ne pozna,« je odgovoril prijatelj.

Evhariščno zmagoslavje	
– Marko Kremžar	161
Mučenci so blagoslov za narod	
– Jure Rode	162
God mučenca Lojzeta Grozdeta	
– M.Š.	163
Škof dr. Gregorij Rožman na pogrebu Jaroslava Kiklja	
22.3.1942	164
Krivda in zasluženje krvi – Škof dr. Gregorij Rožman	165
Nameni Apostolata molitve	
– F.K.	166
Jakob Starejši, apostol – Silvester Čuk	167
Kako naj živimo občestvo – Cerkev v našem času? – François X. Nguyen van Thuân	168
Razodetje presevete Trojice je bistvena vsebina – Tomáš Špidlík	170
»Bodi pogumna ... samo tako boš zmagala« – Favstina Kowalska	171
»Zakonov ni več kakor eden« – José Pedro Manglano – Prevedel Marjan Hribar	172
Misijonar iz Afrike piše dnevniku New York Times – p. Martín Lasarte, s.d.b. – Prevedel Franci Markež	174
Zasvojenost z mobilnim telefonom – Bogdan Žorž	175
Anketa v Združenih državah – Prevedel Franci Markež	177
Ostareli starši – Prevedel Marjan Hribar	177
Ali oče laži zmeraj laže? – Alojz Rebula	178
Visoka obletnica mašništva – Škof A. Edward Pevec – mch	178
Petdesetletnica smrti škofa Rožmana – Anton Drobnič	179
Pred 105 leti je bila ustanovljena prva popolna slovenska gimnazija v zavodu sv. Stanislava – J. Dolenc	181
Pater Pij – Pripravili slovenski kapucini	184
Mnenje zaslužnega kardinala – Zbral in priredil M.Š.	186
Duhovno življenje je objavilo – Jure Vombergar	187
Iz naše kronike – Metka Mizerit ...	188
Križem po svetu in času – Zbral M.Š.	191

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Kako nesodobno razmerje: na enega Kristusa samo dva razbojnika, in eden se je celo pokesal.
- Naši politiki so amaterji s profesionalnimi plačami.
- Človek, ki ga pokopljejo na državne stroške, je največkrat tudi živel na državne stroške.
- Ko je Božiček premagal Partijo, si je ta takoj spremenila ime.
- Slovenija je tako neodvisna, da bi morali imeti vsaj dve Sloveniji.
- Za Slovence je usodnejša kriza morale kot pa finančna kriza.
- Hudo jamo si je politika prisvojila že leta 1945.
- Gospod Stanovnik bi še drugič rešil Jugoslavijo – seveda komunistično -, samo prej jo mora ustanoviti.
- V socializmu smo imeli notranje, nato zunanje sovražnike, kako nam bo uspelo brez sovražnikov?
- Pomnim čase, ko se teroristi niso skrivali, bili so na oblasti.
- Ne čudim se, da Slovenci v jugogeneralskih uniformah zahtevajo iste pravice kot njihovi civilni somišljeniki.
- Stranka, ki vodi drugače kot misli, govori pa, da dela za državo, laže sama sebi.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: Stane Snój - Člani uredniškega odbora: Marjana Batagelj, Metka Mizerit in arh. Jure Vombergar - Oblikovanje in prelom: Rozka Snój - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$170; po pošti: \$220 - Bariloche: \$200 - **OBMEJNE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 90; brez BS: USD 65 - **AMERIKA:** DŽ+BS: USD 110; brez BS: USD 75 - **EUROPA:** DŽ+BS: €100; brez BS: €70; **OSTALE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 120; brez BS: USD 80. - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osební) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina -** Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Škofovsko posvečenje v svetišču Čudodelne svetinje, 29. maja 2010.
Msgr. Vinko Bokalič, CM, pomožni škof mesta Buenos Aires. Foto: Pavel Brula in uradni fotograf

**ČLANSKA VEČERJA
V SLOMŠKOVEM DOMU:**
Nastop učencev Slomškove šole in Slovenskega okteta iz Slovenije. Predsednik Marko Selan in minister RS dr. Boštjan Žekš. Letošnje odlikovanke, gospe: Vladimira Vitrih Brula, Francka Tomazin Vester in Vladi Brula Selan. Foto: Pavel Brula

Correio
Argentino
Suc. 7 B.B. Pds.
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 2560

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 90-877 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina